

“ULUSAL VE ULUSLARARASI FİNANS KAYNAKLARI VE PROJE GELİŞTİRME TEKNİKLERİ” EĞİTİMİ

Doç. Dr. Recai KUŞ

30-31 Mart 2015

Program

- **Ulusal Finans Kaynakları**
 - ◆ Kalkınma Ajanslarının Hibe Programları
 - ◆ Sosyal Destek Programı
 - ◆ TUBİTAK KAMAG
- **Uluslararası Finans Kaynakları**
 - ◆ MFİB Hibe Programları
 - ◆ AB Stratejik Ortaklık Projeleri (ERASMUS+)
 - ◆ Dünya Bankası Destekleri
 - ◆ HORIZON 2020
 - ◆ Yabancı ülkelerin çağrıları
- **Proje Bileşenleri**
 - ◆ Proje nedir, proje kısıtları, tematik alanlar
 - ◆ Mantıksal Çerçeve yaklaşımı
 - ◆ SWOT analizi
 - ◆ Mantıksal Çerçeve Matrisi ve Proje formları
 - ◆ Bütçeleme
 - ◆ Değerlendirme Kriterleri

KALKINMA AJANSI DESTEKLERİ

- Kalkınma Ajansları, kamu kesimi, özel kesim ve sivil toplum kuruluşları arasındaki işbirliğini geliştirmek, kaynakların yerinde ve etkin kullanımını sağlamak ve yerel potansiyeli harekete geçirmek suretiyle, ulusal kalkınma plânı ve programlarda öngörülen ilke ve politikalarla uyumlu olarak bölgesel gelişmeyi hızlandırmak, sürdürülebilirliğini sağlamak, bölgeler arası ve bölge içi gelişmişlik farklarını azaltmak

- [İzmir Kalkınma Ajansı \(İzmir\)](#)
- Çukurova Kalkınma Ajansı (Adana, mersin)
- [İstanbul Kalkınma Ajansı \(İstanbul\)](#)
- [Mevlana Kalkınma Ajansı \(Konya, Karaman\)](#)
- [Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı \(Amasya, Çorum, Samsun, Tokat\)](#)
- [Kuzeydoğu Kalkınma Ajansı \(Erzurum, Erzincan Bayburt\)](#)
- [Doğu Anadolu Kalkınma Ajansı \(Muş, Hakkari, Bitlis, Van\)](#)

26 Kalkınma Ajansı

Destekler

2014 Yılı Mali Destek Programları

2008 Yılı Mali Destek Programları

2009 Yılı Mali Destek Programları

2010 Yılı Mali Destek Programları

2011 Yılı Mali Destek Programları

2012 Yılı Mali Destek Programları

Diğer Kurum Destekleri

İlgili Dokümanlar

Çukurova Kalkınma Ajansı, TR62 (Adana, Mersin) Düzey 2 Bölgesinde yürüteceği 3 ayrı mali destek programı kapsamında, uygun proje başvurularının kendisine sunulması amacıyla ilana çıkmış bulunmaktadır. Başvuru sahipleri, bağımsız değerlendiriciler ve diğer paydaşlar için gerekli olacak bilgi, belge ve eğitim dokümanlarına ve başvuru sayfalarına aşağıdaki bağlantılardan ulaşabilirsiniz.

PROJE HAZIRLAMA
KILAVUZU

KAYS
BİLGİLENDİRME
PORTALI

KAYS-PFDY
KULLANICI
KILAVUZLARI

KAYS-PFDY TEST
ORTAMI

KAYS-PFDY GERÇEK
ORTAM PROJE
BAŞVURUSU

BAĞIMSIZ
DEĞERLENDİRİCİ
BAŞVURUSU

2014 Yılı Proje Teklif Çağrıları

Eğitim Sunumu - Bilgilendirme Sunumu

Bölgesel Rekabet ve Yenilik Mali Destek Programı TR62 / 14 / BREY

Bölgesel Rekabet ve Yenilik
Mali Destek Programı

2014 YILI PROJE TEKLİF ÇAĞRISI
REFERANS NUMARASI: TR62 / 14 / BREY
Başvuru Rehberi

Proje Teklif Çağrısı İlan Tarihi
19 Kasım 2013 Salı
Son Başvuru Tarihi
Elektronik Başvuru : 3 Şubat 2014 Saat: 23:50
Evrakların Teslimi : 10 Şubat 2014 Saat: 17:00

[Başvuru Rehberi](#)

[Başvuru Rehberi Ekleri](#)

[Bilgilendirme Ve Eğitim Toplantıları Takvimi](#)

Üretim ve Çevre Altyapısının İyileştirilmesi Mali Destek Programı TR62 / 14 / ÜRÇEP

Üretim ve Çevre Altyapısının İyileştirilmesi
Mali Destek Programı

2014 YILI PROJE TEKLİF ÇAĞRISI
REFERANS NUMARASI: TR62 / 14 / ÜRÇEP
Başvuru Rehberi

Proje Teklif Çağrısı İlan Tarihi
19 Kasım 2013 Salı
Son Başvuru Tarihi
Elektronik Başvuru : 3 Şubat 2014 Saat: 23:50
Evrakların Teslimi : 10 Şubat 2014 Saat: 17:00

[Başvuru Rehberi](#)

[Başvuru Rehberi Ekleri](#)

[Bilgilendirme Ve Eğitim Toplantıları Takvimi](#)

Kırsal Ortak Üretim Altyapısının Geliştirilmesi Mali Destek Programı TR62 / 14 / KIRAP

Kırsal Ortak Üretim Altyapısının
Geliştirilmesi Mali Destek Programı

2014 YILI PROJE TEKLİF ÇAĞRISI
REFERANS NUMARASI: TR62 / 14 / KIRAP
Başvuru Rehberi

Proje Teklif Çağrısı İlan Tarihi
19 Kasım 2013 Salı
Son Başvuru Tarihi
Elektronik Başvuru : 3 Şubat 2014 Saat: 23:50
Evrakların Teslimi : 10 Şubat 2014 Saat: 17:00

[Başvuru Rehberi](#)

[Başvuru Rehberi Ekleri](#)

[Bilgilendirme Ve Eğitim Toplantıları Takvimi](#)

Sosyal Destek Programı (SODES)

- İstihdam, sosyal içerme, kültür, sanat, spor alanlarında; göç, yoksulluk ve işsizlik gibi sorunlar ile değişen sosyal yapının ortaya çıkardığı ihtiyaçları karşılamayı amaçlayan, yerel düzeyde hazırlanan ve uygulanan projelerden oluşan, il düzeyinde valiliklerin koordinasyonunda yürütülen, uygulama sürecinde yerel aktörlerin geniş bir biçimde yetkilendirildiği sosyal sorunlara kısa sürede karşılık vermeyi hedefleyen insan odaklı bir programdır.
- Adıyaman, Batman, Diyarbakır, Gaziantep, Kilis, Mardin, Siirt, Şanlıurfa ve Şırnak illeri ile Doğu Anadolu Projesi kapsamındaki Ağrı, Ardahan, Bayburt, Bingöl, Bitlis, Elazığ, Erzincan, Erzurum, Gümüşhane, Iğdır, Hakkari, Kars, Malatya, Muş, Tunceli ve Van'dır. Ayrıca, **2011 yılında Adana, Mersin, Osmaniye, Kahramanmaraş ve Hatay**'ın farklı birer uygulama modeliyle pilot iller olarak programa dahil edilmesi planlanmaktadır. Aksaray ili de dahil edilmiştir.

- **İstihdam bileşeni:** İstihdam edilebilirliğin artırılması, ildeki ve bölgedeki ihtiyaçlara uygun alanlarda nitelikli işgücünün ve mesleki bilgi ve birikimin geliştirilmesi, toplumun dezavantajlı kesimlerinin istihdama erişiminin kolaylaştırılması ve kendi işini kurabileceklere destek olunması
- **Sosyal içerme bileşeni:** Yoksulluğun azaltılması, sosyal yardım alan yoksul kesimin kendi geçimini temin edecek duruma getirilmesine destek olunması, yaşlı, özürlü, kadın ve çocuklar gibi toplumun öncelikli kesimlerinin yaşam standartlarının yükseltilmesi ve bunlara götürülen hizmetlerin kalitesinin artırılması
- **Kültür, sanat ve spor bileşeni:** Toplumun ihtiyaç duyduğu kültürel, sanatsal ve sportif faaliyetlerin geliştirilmesi, özellikle çocukların ve gençlerin bu tür faaliyetlere yönlendirilerek yeteneklerinin açığa çıkartılması ve kendilerine ve topluma yararlı alışkanlıklar edinmelerine yardımcı olunması

• **Kamu kurumlarının Ar-Ge ile giderilebilecek ihtiyaçlarının karşılanmasına ya da sorunlarının çözümüne odaklanmış projeler desteklenmektedir.**

- ◆ a. Prototip/Sistem/Pilot Tesis projesi
- ◆ b. Model/Yöntem/Süreç projesi
- ◆ c. Teknoloji Birikim projesi

• **Yerel yönetim KAMAG projeleri**

- ◆ “Tuzla Biyolojik Arıtma Tesisinin İzlenmesi ve Çamur Yönetimi”, İstanbul Büyükşehir Belediyesi
- ◆ E-Belgem Projesi, Cumhurbaşkanlığı
- ◆ Evsel/Kentsel Arıtma Çamurlarının Yönetimi Projesi – Kayseri BB, İTÜ, ODTÜ,

MERKEZİ FİNANS ve İHALE BİRİMİ

Merkezi Finans ve İhale Birimi. Türkiye'de Avrupa Birliği tarafından finanse edilen programlar çerçevesinde gerçekleşen hizmet, mal, iş ve hibelere ilişkin ihalelerin genel bütçeleme, ihaleye çıkma, sözleşme imzalama, ödeme, muhasebe ve mali raporlaması bakımından tek sorumlu olacaktır. Merkezi Finans ve İhale Birimi, hizmetlerin, malların, işlerin ve hibelerin ihalesine ilişkin Avrupa Birliği kural, düzenleme ve usullerine bağlı kalınmasını ve uygun bir raporlama sisteminin işlemlerini sağlayacaktır.

<http://www.mfib.gov.tr/index.php>

- 2014-2020 yılları arasında uygulanacak olan Erasmus+ Programı ile kişilere, yaş ve eğitim geçmişlerine bakılmaksızın yeni beceriler kazandırılması, onların kişisel gelişimlerinin güçlendirilmesi ve istihdam olanaklarının artırılması amaçlanıyor.
- Erasmus+ Programı; eğitim, öğretim, gençlik ve spor alanlarını kapsıyor. Erasmus+ Programı'na bu adın verilmesindeki ana sebep, kamuoyunda daha fazla tanınan, yurtdışında eğitim ve Avrupa işbirliği ile güçlü bir şekilde özdeşleştirilen önceki Erasmus programının bilinirliğinden faydalanmaktır.

www.ua.gov.tr

● Çerçeve Programlar Avrupa'nın araştırma ve teknoloji geliştirme kapasitesini güçlendirmek, üniversite-sanayi işbirliğini teşvik etmek, AB üye ülkeleri, AB aday ülkeleri ve AB'nin işbirliği yaptığı diğer ülkeler ile AB politikalarına ilişkin farklı alanlarda işbirliğini geliştirmek amacıyla yürütülmektedir. Program uluslararası ortaklıklar yolu ile geleceğin teknolojilerine yön verme amacıyla oluşturulmuştur.

- **Ar-Ge Hibeleri (Grants for R&D) projeleri : %100**
- **Yenilik Hibeleri (Grants for Innovation) projeleri : %70 (Kar amacı gütmeyen kuruluşlar için : %100)**
- **Destek ve Koordinasyon Eylemleri (CSA) projeleri : %100**
- **The European Research Council (ERC) ERC projeleri : %100**
- **Marie Skłodowska-Curie projeleri : %100 (Marie Skłodowska-Curie Co-Fund projeleri hariç)**
- **Ortak Fonlama (Co-Funding) Eylemleri projeleri ise %70'i bulan oranlarda fonlanmaktadır.**
- **KOBİ Fonlama Aracı 3 Faz'dan oluşmakta olup ilgili fazlara dair destek oranları aşağıdaki şekildedir:**

DÜNYA BANKASI DESTEKLERİ

- Uluslar arası Yeniden Yapılanma ve Kalkınma Bankası (IBRD) ve Uluslar arası Kalkınma Birliği (IDA) küresel yoksulluğun azaltılması ve yaşam koşullarının iyileştirilmesini hedeflemekte ve bu doğrultuda IBRD orta gelirli ve kredi itibarına sahip yoksul ülkelere, IDA dünyadaki en yoksul ülkeler üzerine odaklanıyor. Ayrıca geliştirmekte olan ülkelere de eğitim, sağlık, altyapı, tarım ve birçok alanda düşük faizli krediler, faizsiz krediler ve hibeler sağlıyor.
- Dünya Bankası STK'lara doğrudan mali destek vermeye yönelik birkaç farklı tür finansman mekanizması yürütüyor.

<http://www.worldbank.org/>

YABANCI ÜLKELERİN HİBELERİ

- **Avustralya Büyükelçiliği** Hedef gruplara yönelik kalıcı etkiler bırakan projelere öncelik verilecektir. 2014 yılında öncelikli gruplar Suriyeli mülteciler, kadınlar ve çocuklardır. Proje bütçe miktarları 20,000-40,000 Avustralya Doları limitleri içerisinde olmalıdır. Başvuru süresi 30 Eylül 2014 tarihinde sona erecektir.

http://www.turkey.embassy.gov.au/anka/Development_cooperat.html

- **Japonya Büyükelçiliği**

Resmi Kalkınma Yardımı (Japan ODA)” kapsamında gelişmemiş ve gelişmekte olan ülkelerde uygulanmaktadır. Programın amacı temel insani ihtiyaçları karşılamak üzere hazırlanmış kalkınma projelerine yönelik geri ödemesiz bir mali yardım sunmaktır.

- http://www.tr.emb-japan.go.jp/Hibe_Yardimi/GGP.htm

- **Kanada Büyükelçiliği Hibe Duyuruları**

- [Hibe Duyuruları İçin Tıklayınız>>](#)

- **İngiltere Büyükelçiliği Hibe Duyuruları**

- [Hibe Duyuruları İçin Tıklayınız>>](#)

Proje Geliştirme ve Yönetimi Eğitimi

Doç. Dr. Recai KUŞ
S.Ü. Teknik Eğitim Fakültesi
Kampüs/KONYA
recaikus@gmail.com

- **Katılımcılara, uluslararası kalite kriterlerine uygun proje hazırlama ve uygulama bilgi ve becerisi kazandırmak, böylece;**
- **kalkınmada en önemli faktör olan beşeri sermayede kapasite geliştirmek ve sonuçta,**
- **Bölgedeki kalkınma çabalarına katkı sağlamaktır.**

PROJE NEDİR?

Belirli bir süre içinde

[zaman]

Belli hedeflere ulaşmak için

[hedef]

Planlanmış faaliyetler topluluğu

[faaliyet]

NEDEN PROJE YAPARIZ?

Mevcut sistemde değişiklik yapabilmek için !

Sistem

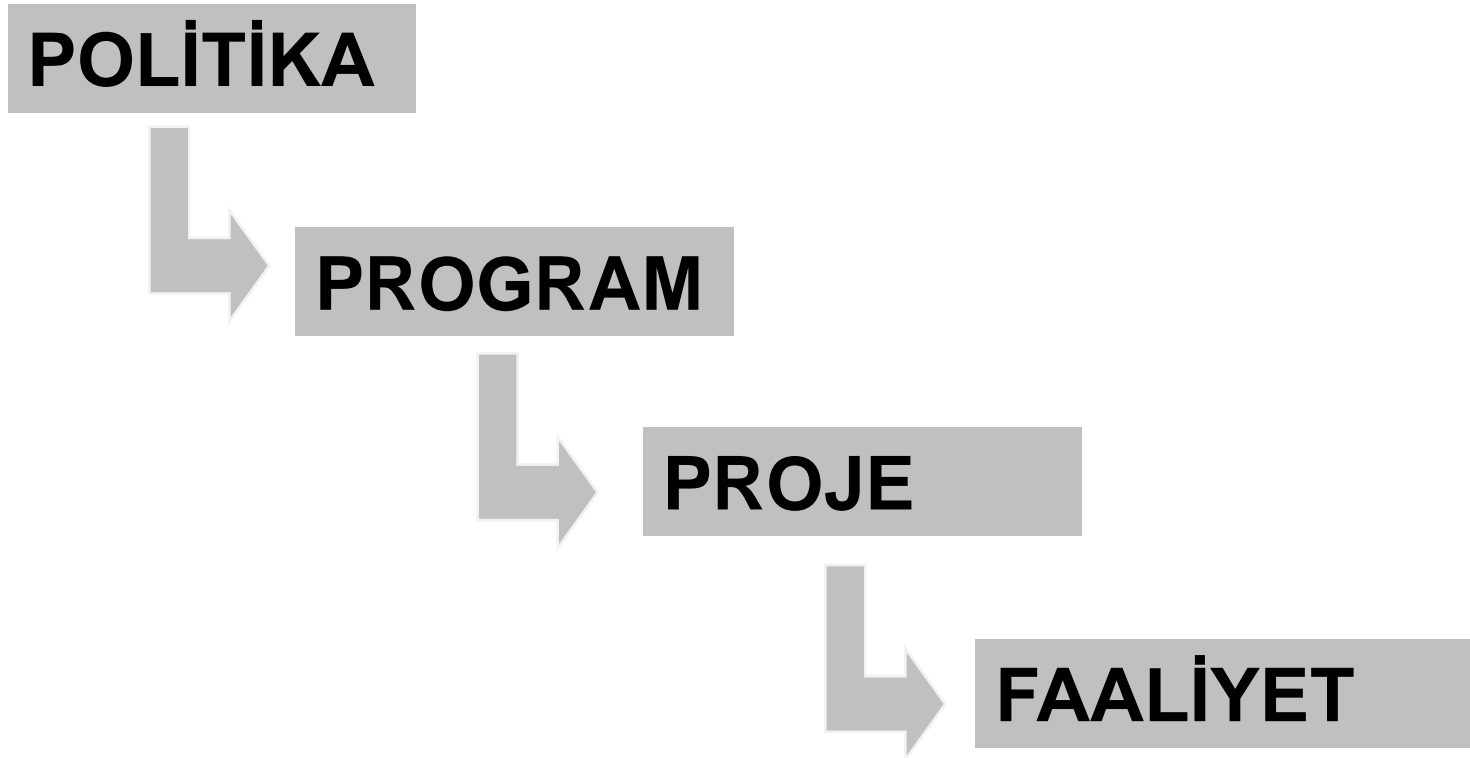

Yani,

İyi bir proje planlaması,

**Mevcut sistemin iyi analizini
gerektirir..**

KÖKLERİ

Bir projenin fikir olarak doğuşundan hazırlanmasına, analizine, onaylanmasına, uygulanması ve değerlendirilmesine kadar geçen sürece

PROJE DÖNGÜSÜ,

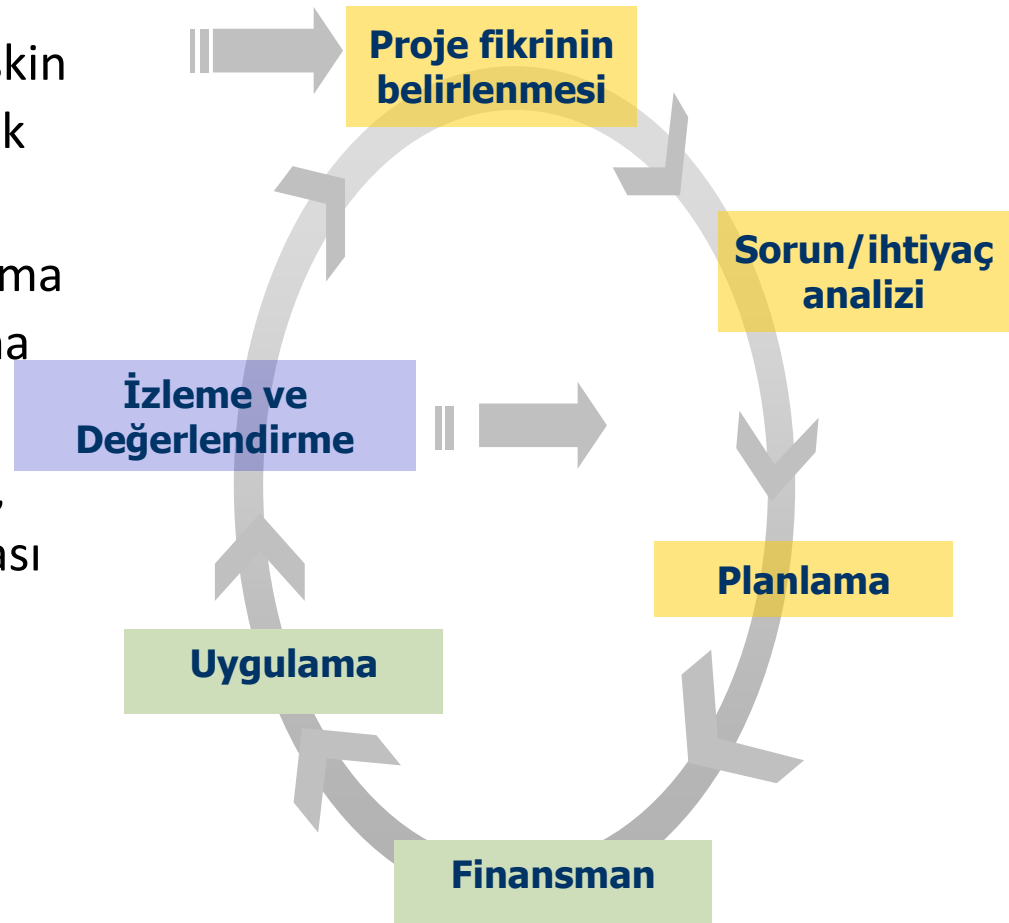
bu döngü çerçevesinde yapılan faaliyetlerin bütününe ise

PROJE DÖNGÜSÜ YÖNETİMİ

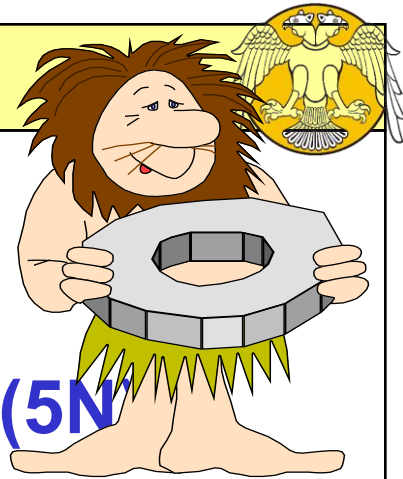
denmektedir.

Proje Döngüsü

- **Sorun/İhtiyaç Analizi:** Projeye ilişkin fikirlerin ortaya konduğu ve tasarlandığı ilk hareket noktasıdır.
- **Planlama:** Projenin teknik ve uygulama açısından detaylı olarak tasarlandığı aşama
- **Uygulama:** Projede öngörülen faaliyetlerin hayata geçirilmesi, izlenmesi, denetlenmesi ve değerlendirilmesi aşaması
- **İzleme, Değerlendirme:** Proje sonuçlarının gözden geçirilmesi ve değerlendirilmesi aşaması

Proje Nedir?

- Belirli bir amacı gerçekleştirebilmek için
- ne, nerede, ne zaman, niçin, nasıl, (5N)
- kim için, kim tarafından ve kaç paraya (3K)
- yapılacaktır sorularının cevaplarının sistemli bir biçimde yer aldığı bir **belgedir**.
- Projelerde 3 Ana Kısıt

Belirlenen hedeflere ve şartnamaya

uygun sonuçlara Hedeflenen zaman aralığında

Öngörülen bütçe çerçevesinde

Ulaşarak faaliyetlerin tamamlanması

Proje NEDİR?

Proje:

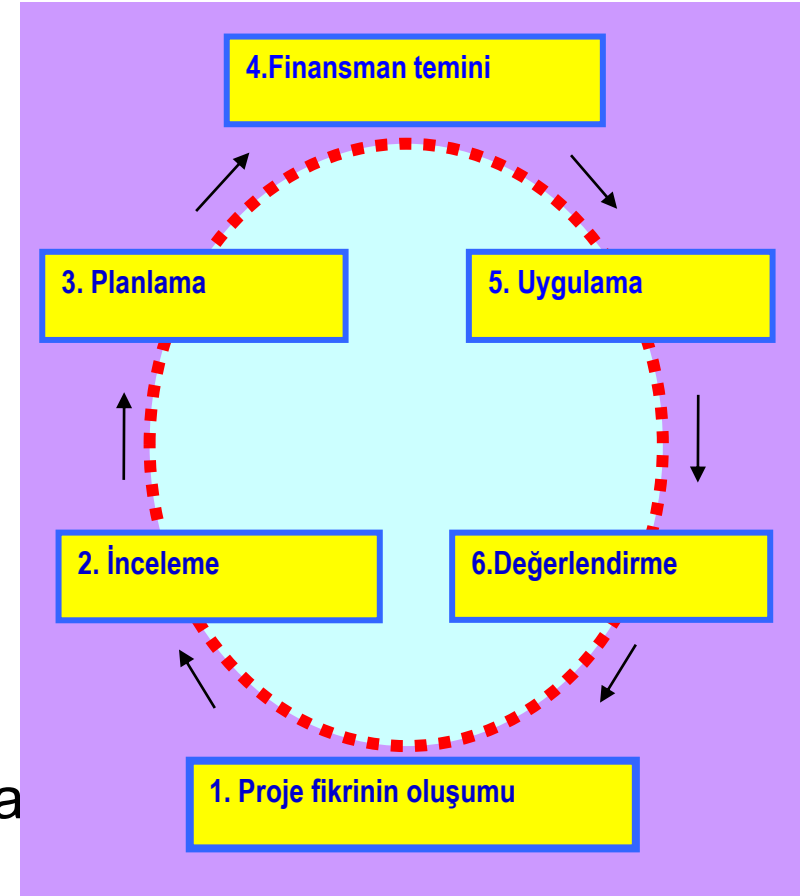
Belirli bir yerde, belirli bir zaman ve bütçe çerçevesinde, bir başlama ve bitiş noktasına sahip, hedeflenen belirli amaçlara ulaşılmasını sağlayacak olan faaliyetler topluluğudur.

(Project Cycle Management - PCM)

● KALKINMA İÇİN PROJE

- Kalkınma, insanların yaşam kalitesinin geliştirilmesidir.
- Beşeri faaliyetlerin tümü kalkınma amacına yöneliktir.
- Kalkınma, plan, program ve projelere bağlı olarak gerçekleştirilebilecek bir olgudur.
- Projelerde başarı sağlayabilmek için proje sürecinin tüm aşamalarında uluslar arası kabul gören bazı **kalite kriterlerine** uymak gerekir.
- Aksi takdirde, zaten kıt olan kaynaklara ulaşmak veya bu kaynakları etkin kullanmak **mümkün olamaz**.

Klasik projelerde sıkça görülen eksiklikler

- Mevcut durumun yetersiz analizi
- Projelerin hedef gruplarla ilgili olmaması
- Proje sahibi kuruluşun konuyla ilgisinin zayıflığı
- Stratejik çerçevenin belirsizliği
- Risklerin yeterince dikkate alınmaması
- Kısa vadeli bakış açısı
- Geçmiş deneyimlerin yeni projelerde dikkate alınmaması
- Faaliyet odaklı (sonuç odaklı değil) uygulama ve planlama
- Doğrulanabilir olmayan proje çıktıları
- Yetersiz proje dökümanları

Neden Proje Yönetim Döngüsü?

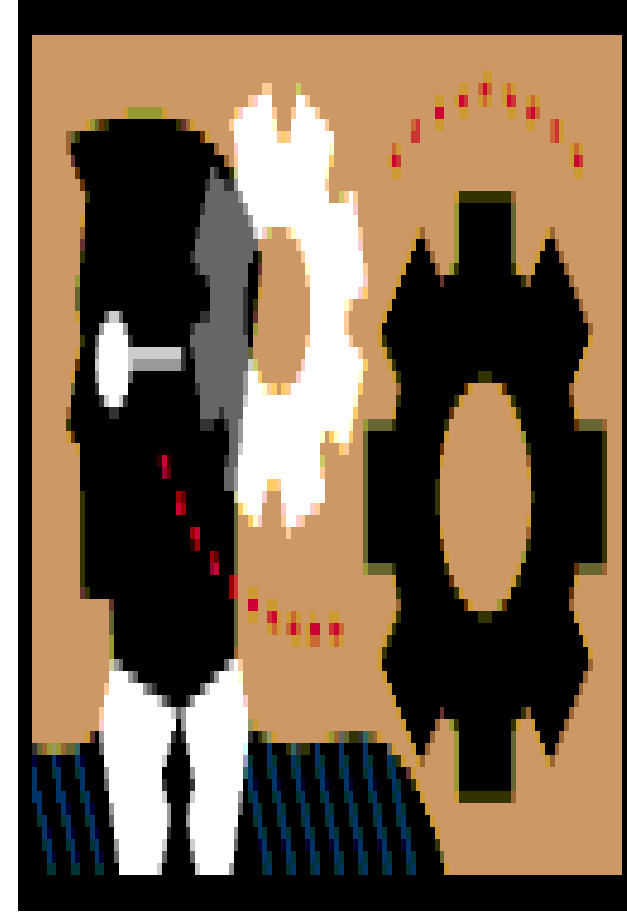
- Mevcut durumun yetersiz analizi
- Projelerin hedef gruplarla ilgili olmaması
- Stratejik çerçevenin belirsizliği
- Risklerin yeterince dikkate alınmaması
- Kısa vadeli bakış açısı
- Geçmiş deneyimlerin yeni projelerde dikkate alınmaması
- Faaliyet tabanlı uygulama ve planlama
- Doğrulanabilir olmayan proje çıktıları
- Yetersiz proje dokümanları

1. Proje fikrinin oluşumu

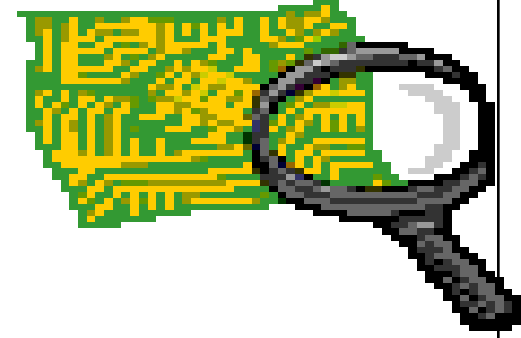
Proje fikrinin oluşumu

- Projenin fikri bir ihtiyaçtan doğmuştur, zihinsel değerlendirmelerle geliştirilmiştir.
- Proje fikrinin oluşumunu tetikleyen en önemli faktör arasında yörede karşılaşılan sorunlar, Avrupa Birliği hibe programındaki yönlendirmeler, teşvikler veya finansal desteğin varlığı olmuştur. Zira, bugüne kadar kaynak yetersizlinden ulaşamamıştır.

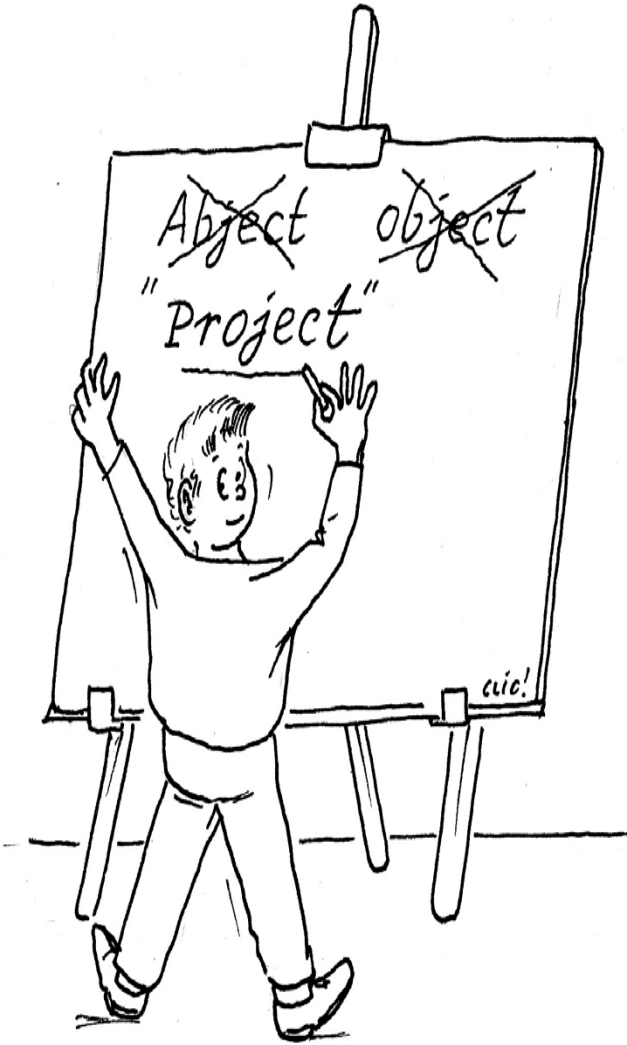

- SWOT analizi
- Beyin fırtınası
- Arama toplantıları
- Toplantılar
- Serbest tartışma
- Projelendirilebilir konuların belirlenmesi
- Yerel araştırmalar

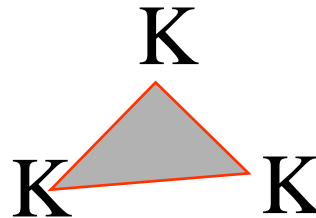
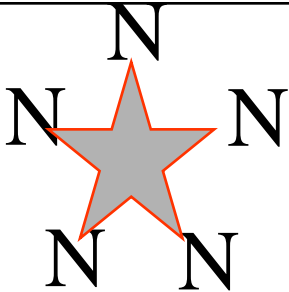
- **Önceliklendirme**
- **Kıyaslama**
- **Ölçülebilirlik**
- **Kalıcı etki**
- **Sürdürülebilirlik**

- Proje için gerekli olan verileri derleme, analiz etme ve değerlendirme işlemidir.
- Bu aşamada **Mantıksal Çerçeve Yaklaşımı** analiz metodu kullanılarak mevcut durum, paydaş, sorun, hedef ve strateji analizleri yapılır ve proje amaçları belirlenir.

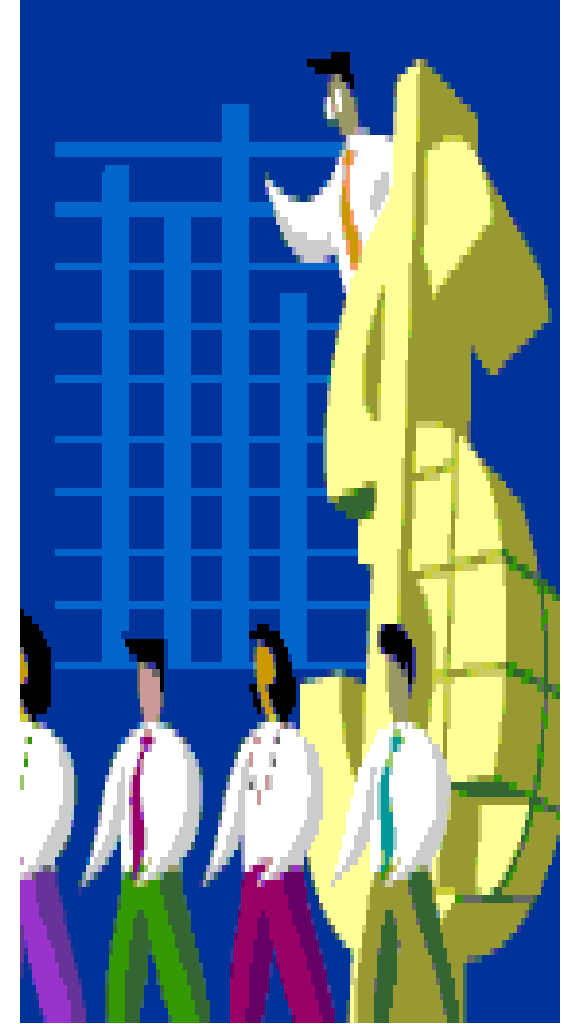

● **İnceleme aşaması sonunda belirlenen amaçların gerçekleştirilebilmesi için öngörülen, 5N-3K sorularının cevaplandırılması ve düzenli bir biçimde kaydedilmesi ile bir proje belgesinin oluşturulmasıdır.**

Planlama Genel Kriterleri AB Projeleri Değerlendirme Formlarında aşağıdaki başlıklar altında yer almıştır:

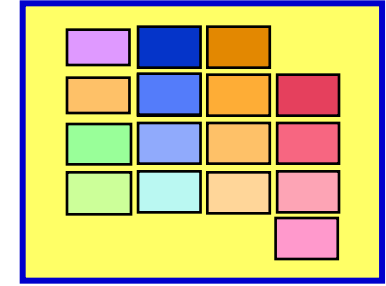
1. Kurumsal kapasite
2. Tematik ilgililik
3. Metodolojik yaklaşım
4. Bütçe ve maliyet etkinliği
5. Sürdürülebilirlik

4. Mantıksal Çerçeve Yaklaşımı

(Logical Framework Approach)

- Projelerde iç tutarlılığı sağlamak üzere geliştirilen
 - bir araç ve
 - bir analiz metodudur.

Proje analiz, planlama ve uygulama aracı:

- Farklı seviyelerdeki hedefler arasındaki sebepsel ilişkiyi kurar
- Hedeflere ulaşıp ulaşılmadığının kontrol eder
- Proje kontrolü dışında kalan ve başarıyı etkileyecek riskleri dikkate alır

Sistemantik ve mantıklı düşünmeyi sağlar.

Kim? nasıl? gibi soruları cevaplar ki bu sorular bazen üründen daha önemli olabilir.

Bu yaklaşım doğrusal değil, interaktif ilişkileri gösterir. AYRICA

- Projenin **Niçin** gerçekleştirildiği (Projenin Kapsamı)
- Projenin **Neyi** başarmasının beklendiği (Projenin Kapsamı ve Göstergeler)
- Projenin bunu **Nasıl** başaracağı (Faaliyetler ve Araçlar)
- Projenin başarısı için hangi dışsal faktörlerin önemli olduğu (Varsayımlar)
- Projenin başarısının değerlendirilmesi için gerekli bilginin **Nereden** bulunacağı (Doğrulama Kaynakları)
- Hangi araçların gerekli olduğu (Girdiler)
- Projenin maliyetinin **Ne** olacağı (Bütçe)
- Projenin başlayabilmesi için hangi unsurların yada şartların gerçekleştirilmesinin gerektiği (Ön koşullar)

SORULARINI CEVAPLAR

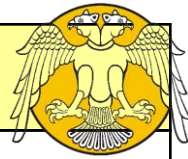
ANALİZ EVRESİ

PLANLAMA EVRESİ

1. Paydaş Analizi
2. Sorun Analizi
3. Hedef Analizi
4. Strateji Analizi

5. Mantıksal Çerçeve Matrisi
6. Faaliyet Planı
7. Bütçe

4. Mantıksal Çerçeve Aşamaları

ANALİZ (inceleme) aşaması

PLANLAMA aşaması

1. **Mevcut Durum Analizi** - Proje alanı ve hedef kitle ile ilgili genel durumun belirlenmesi ve sorunların ortaya konulması,
2. **Sorun Analizi** – Sorunlar hiyerarşisinin (**sebep-sonuç ilişkilerinin**) oluşturulması ve odak sorunların belirlenmesi,
3. **Paydaş (Stakeholder) Analizi** – Proje taraflarının belirlenmesi ve tanımlanması ve düşüncelerinin alınması,
4. **Hedef Analizi** – Tanımlanan sorunlara paralel olarak amaçların belirlenmesi ve buna bağlı olarak amaçlar hiyerarşisinin (**araç-amaç ilişkileri**) oluşturulması,
5. **Strateji Analizi** – Mevcut imkan ve sınırlamaların belirlenmesi, bu çerçevede amaçları gerçekleştirebilecek en uygun stratejinin seçilmesi ve kesin proje amaçlarının belirlenmesi,
6. **Mantıksal Çerçeve** – Proje yapısının iç mantıksal tutarlılığını oluşturmak üzere; amaçlara bağlı doğrulanabilir başarı göstergelerinin, gösterge kaynaklarının, varsayımların, araç ve maliyetlerin genel olarak tanımlanması,
7. **Faaliyet Çizelgesi** – Faaliyetlerin yerinin, zamanının, sonucunun, metodolojisinin, hedef kitlesinin, sorumlularının ve maliyetinin belirlenmesi, yani, (**5N-3K**) **sorularının cevaplandırılması**,
8. **Bütçe** – Faaliyet çizelgesinden hareketle girdilerin ve maliyetlerin belirlenmesi ve sistemli bir biçimde kaydedilmesidir.

Mevcut Durum Analizi

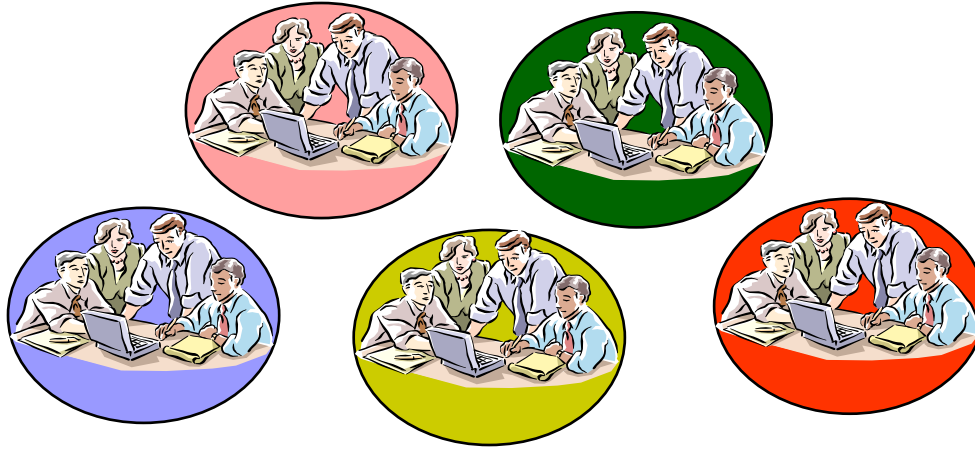
- Proje alanı ve hedef kitle ile ilgili genel durumun belirlenmesi ve sorunların ortaya konulmasıdır.
- Genel durumun belirlenmesinde göz önünde bulundurulması gereken konular ve örnek sorunlar aşağıdaki gibidir:

1.2. Mevcut Durum Analizi için Örnek Sorunlar

GÜLLÜHİSAR

1. İşsizlik,
2. Altyapı yetersiz, belediyenin öncelikleri farklı,
3. Eğitim düzeyi düşük,
4. Kanalizasyon açıkta akıyor ve içme suyu kaynaklarına karışıyor,
5. Lastik Fabrikasının arıtma tesisi yok ve atıklar içme suyuna karışıyor,
6. Hijyenik içme suyu yok,
7. Salgın hastalık var,
8. Gelir düzeyi düşük,
9. Annelerin çocukları besleme konusundaki bilgisizliği (anneler bilinçsiz),
10. Çocuklarda beslenme yetersizliği,
11. Sağlık ocağı ve klinikler yetersiz,
12. Sağlık hizmetlerine sınırlı erişim,
13. Çocuklara gerekli ve yeterli aşılar yapılamıyor,
14. Kayıtlara göre 0-5 yaş grubundaki bebek ve çocuk ölümleri son bir yıl içinde %10 oranında artmış,
15. Bebek ve çocuklarda görülen enfeksiyon oranları yüksek,

Grup Çalışması

Şimdi, **Güllühisar Beldesi Kalkındırma Vakfı Üyeleri** olarak, dörder kişilik gruplar oluşturup **1 saat** içinde **yukarıdaki konular** ve sorunları bir kurgu çerçevesinde somutlaştırarak **mevcut durum** analizini gerçekleştirelim ve bir analiz raporu yazalım.

- **Mevcut Durum Analizi-** Proje alanı ve hedef kitle ile ilgili genel durumun belirlenmesi ve sorunların ortaya konulmasıdır.
- Genel durumun belirlenmesinde göz önünde bulundurulması gereken konular ve örnek sorunlar aşağıdaki gibidir:
- Proje alanının coğrafi, fiziki, ve iklim özellikleri
- Alt yapı durumu
- Ekonomik durum
- Sosyal ve sağlık durumu
- Kültürel durum, beşeri ve sosyal sermaye kapasitesi
- Alanla ilgili Hükümet politikaları ve programları

Niçin Yapılır?

- Şahısları, grupları ve organizasyonları projeye ilgilerine göre belirlemek
- Bunların proje için önemli olan beklentilerini, katkılarını, risk unsurlarını tanımlamak

Paydaşlar Kimlerdir?

- Proje ile ilişkisi olan kişiler, gruplar, kurumlar ya da işletmeler.
- Paydaşlar, doğrudan ya da dolaylı biçimde proje sürecinden ve sonuçlarından **olumlu ya da olumsuz biçimde etkilenecek** olanlardır.
- Birincil ve İkincil Paydaşlar Kimlerdir?

Paydaşlar Analizi

- Proje ile bir bağı olan kişileri, grupları, örgütsel yapıları tanımlar,
- Proje açısından önemli olabilecek grupların ve kişilerin çıkarlarını ve beklentilerini tanımlar.

Paydaşlar Analizi için yapılması gerekenler

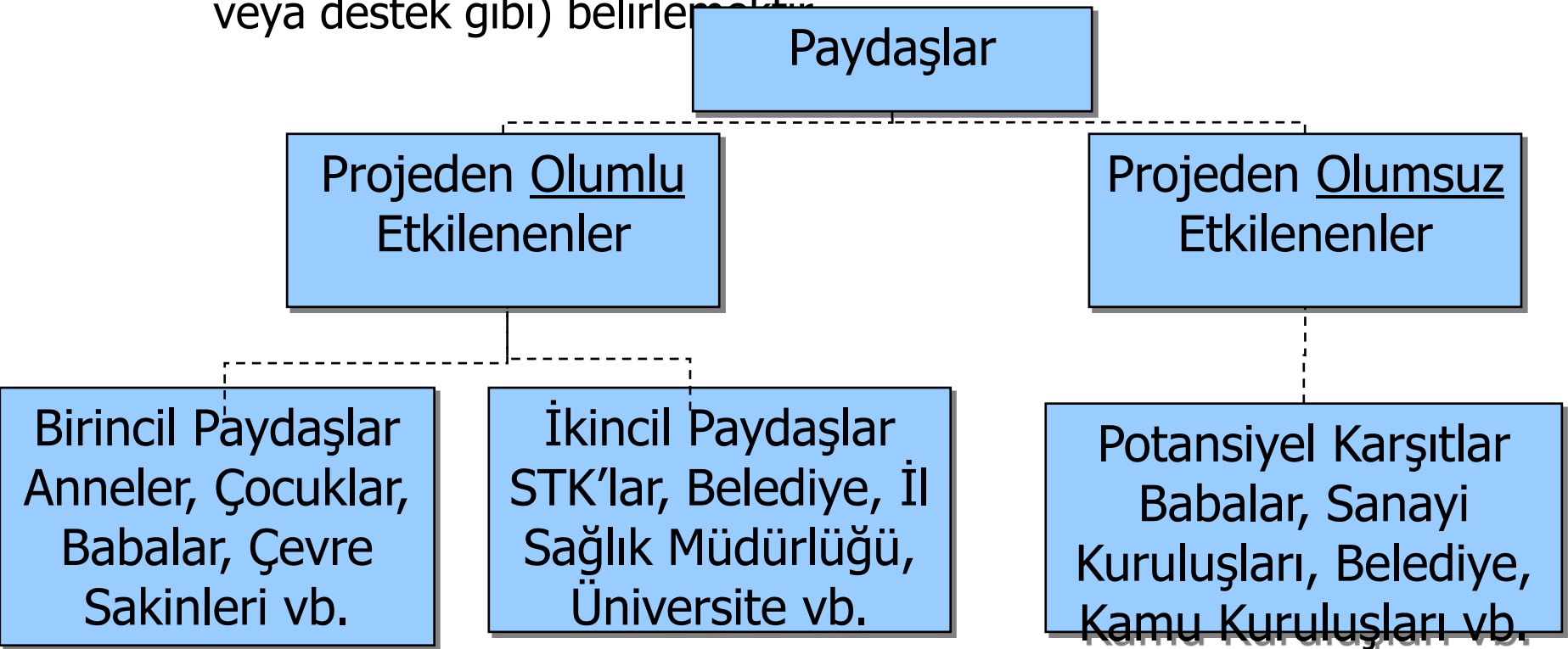
- Temel grupları/kişileri tanımla
- Sınıflandır (yararlanıcılar, uygulayıcılar, vs)
- Karakteristik özelliklerini belirle ve analiz et
- Proje açısından sonuçları tanımla

Paydaş Analizi Aşamaları

Seçilen paydaşların ayrıntılı analizi.

Seçilen paydaşların daha ayrıntılı bir analizi için, çeşitli yöntemler kullanılabilir. Bunlardan birisi:

□ **Paydaş analiz tablosu:** Paydaşları analiz etmenin bir yolu, onların bireysel özelliklerini ve bunların projeye etkilerini (direnç veya destek gibi) belirlemektir.

Yararlanıcılar Kimlerdir

● Hedef grup(lar)

● Projenin doğrudan ve olumlu bir biçimde etkilediği grup ya da varlıklardır

- Nihai yararlanıcılar ■ Proje hedefine ulaşılması ile gerçekleştirilen etkiden uzun dönemde yararlananlar

İkincil Paydaşlar

Birincil paydaşlara hizmet sağlamada aracılık edecek olanlardır.

Bunlar, fon kuruluşları, uygulama, izleme ve destekçi kuruluşlardır.

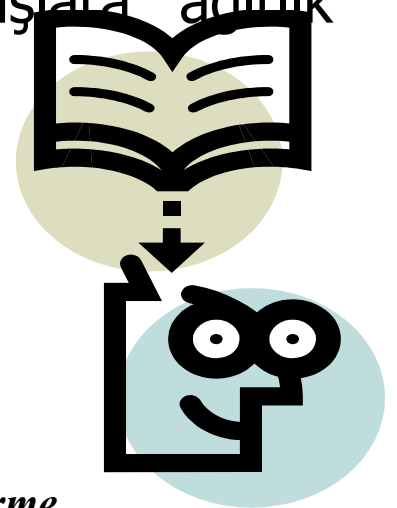
Paydaş Analizi Aşamaları

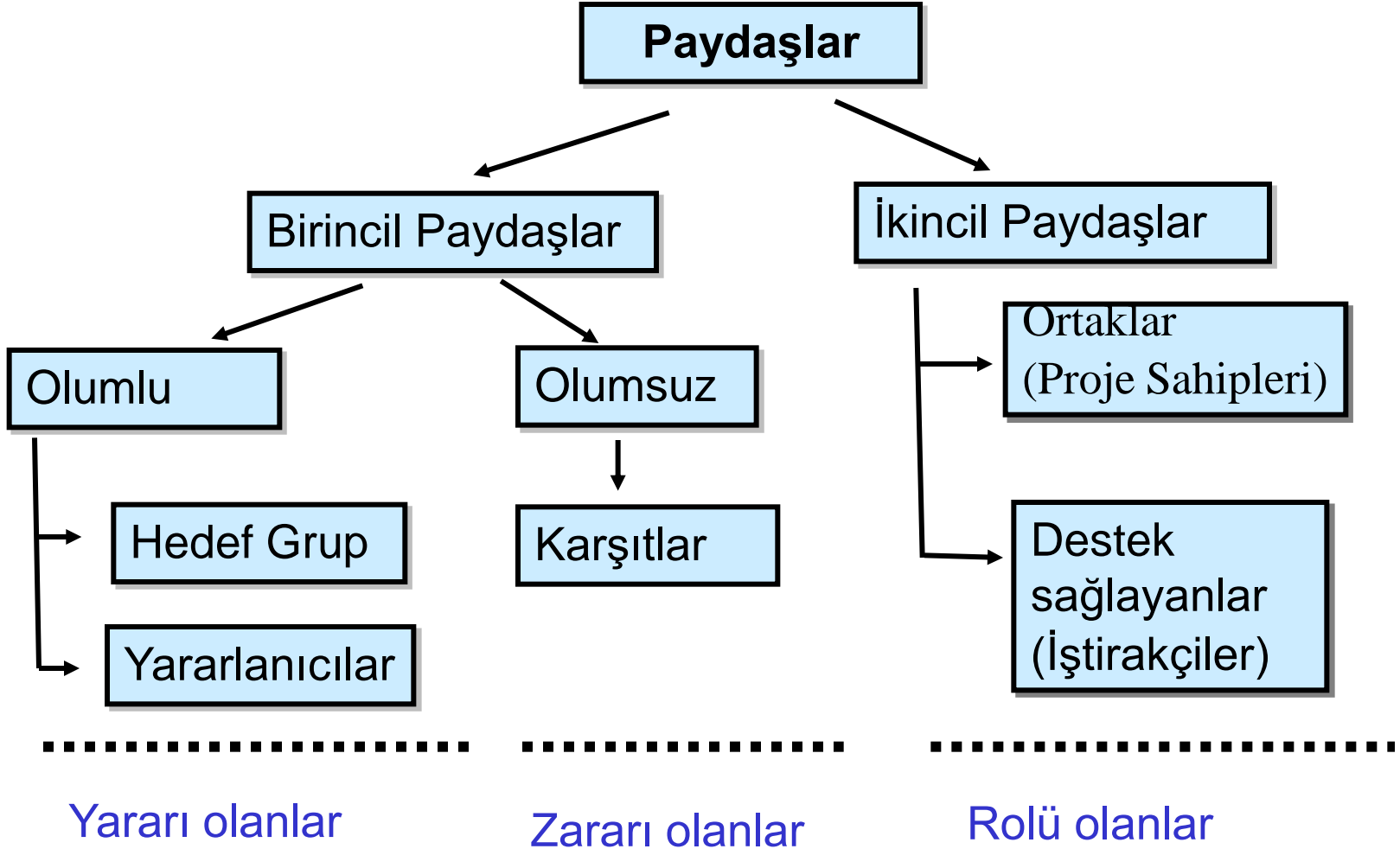
4. Aşama: Önceliklerin belirlenmesi.

❑ Proje için hangi hedeflerin benimseneceği (yani, kimlerin çıkarlarına ve görüşlerine öncelik verileceği) hakkında bir karar alınması,

❑ Farklı paydaşlar arasında bir uzlaşma sağlanması

Fakat bazen **"hiç kimsenin kendini gerçekten adanmadığı"** bir uzlaşma yerine, kilit paydaşlara ağırlık vermek gerekebilir.

Neden Paydaşlar Analizi?

Bir sorunun çözülmesi veya bir mal ya da hizmetin üretilmesi genelde konuya taraf olanların iş ve güç birliğini gerektirir.

Proje konusuyla ilgili tüm tarafların bir “fikri” ve “maddi” katkı gücü vardır. Paydaşlar analizi, tüm tarafların fikirlerini öğrenmek, uzlaşma sağlamak ve katkılarını belirlemek amacıyla yapılır.

Unutmamak gerekir ki, Tek taşla duvar olmaz

4.3.5. Paydaş Analizi Tablosu

Paydaşlar	Özellikler	Çıkarlar hedefler	Zayıf ve güçlü yönler	Paydaş önerileri
Birincil Paydaşlar (Doğrudan olumlu ve olumsuz etkilenenler)				
a.Hedef Grup				
b. Yararlanıcılar				
c. Karşıtlar				
İkincil Paydaşlar (Ortaklar ve destek sağlayanlar)				
a. Ortaklar				
b. Destek sağlayanlar				

Adım 2: Sorun Analizi

Niçin Yapılır?

- **Ana sorunun** ve buna **neden olan sorunlar** ile sebep olduğu sonuçların tarafların üzerinde uzlaşabileceği bir netlikte ortaya çıkarılması için yapılır.

Nasıl Yapılır?

- Katılımcıların bakış açılarından sorunlar formüle edilir,
- Konuyla ilgili tüm sorunların ortaya çıkıp çıkmadığı incelenir,
- Ortaya çıkanların önemli sorunlar olduğu konusunda görüş birliği oluşturulur,
- Bir başlangıç sorunu seçilerek, sorunlar sebep-sonuç ilişkisine göre hazırlanan **sorun ağacıyla** gösterilir.

Adım 2: Sorun Analizi

Bu aşamada kendimize sormamız gereken sorular:

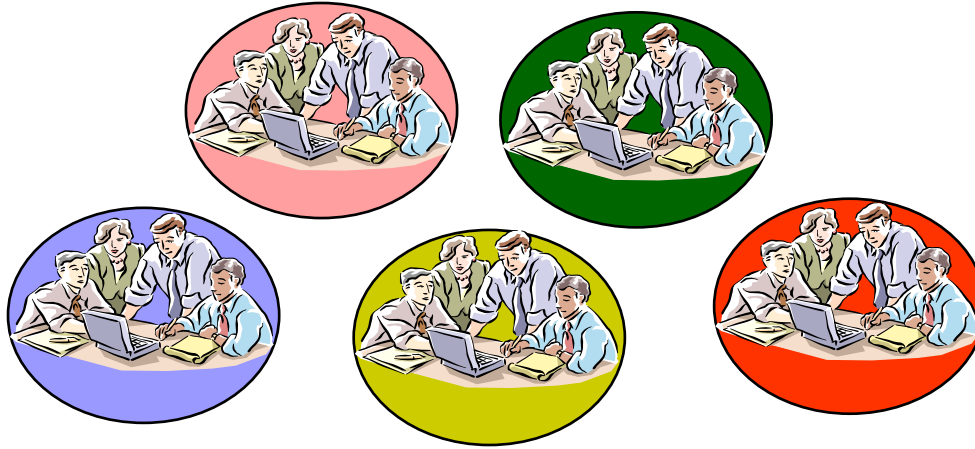
- Değiştirmek istediğimiz, istemediğimiz ya da sorun olarak gördüğümüz şey nedir?
- Bu sorunun kaynağı nedir?
- Sorunlar arasında **neden-sonuç** analizi yapıldı mı?

Adım 2: Sorun Analizi

- Konu ile ilgili görünen sorunları ve **varlığı istenmeyen durumları** gelişigüzel sıralayın.
- Ana sorunu en üst seviyede tutarak, **onu doğrudan etkileyen** sorunları sıralayın.
- Sorun ağacında yer alan sorunların hepsinin gerçek olmasına ve gelecekte ortaya çıkması **beklenen sorunların belirtilmemesine** dikkat edin.
- Sorun ağacı içerisindeki **genel sorunları sorun ağacından** ayıklayın.

Grup Çalışması I

1. Sorun Analizi: Dağıtılan sorunlar arasında neden-sonuç ilişkisi kurarak bir sorun ağacı oluşturun.
2. Paydaş Analizi: Ana sorunu çözmek üzere bir proje yapmanız durumunda paydaşlarınız kimlerden oluşacaktır, bir liste oluşturun.

SORUN ANALİZİ

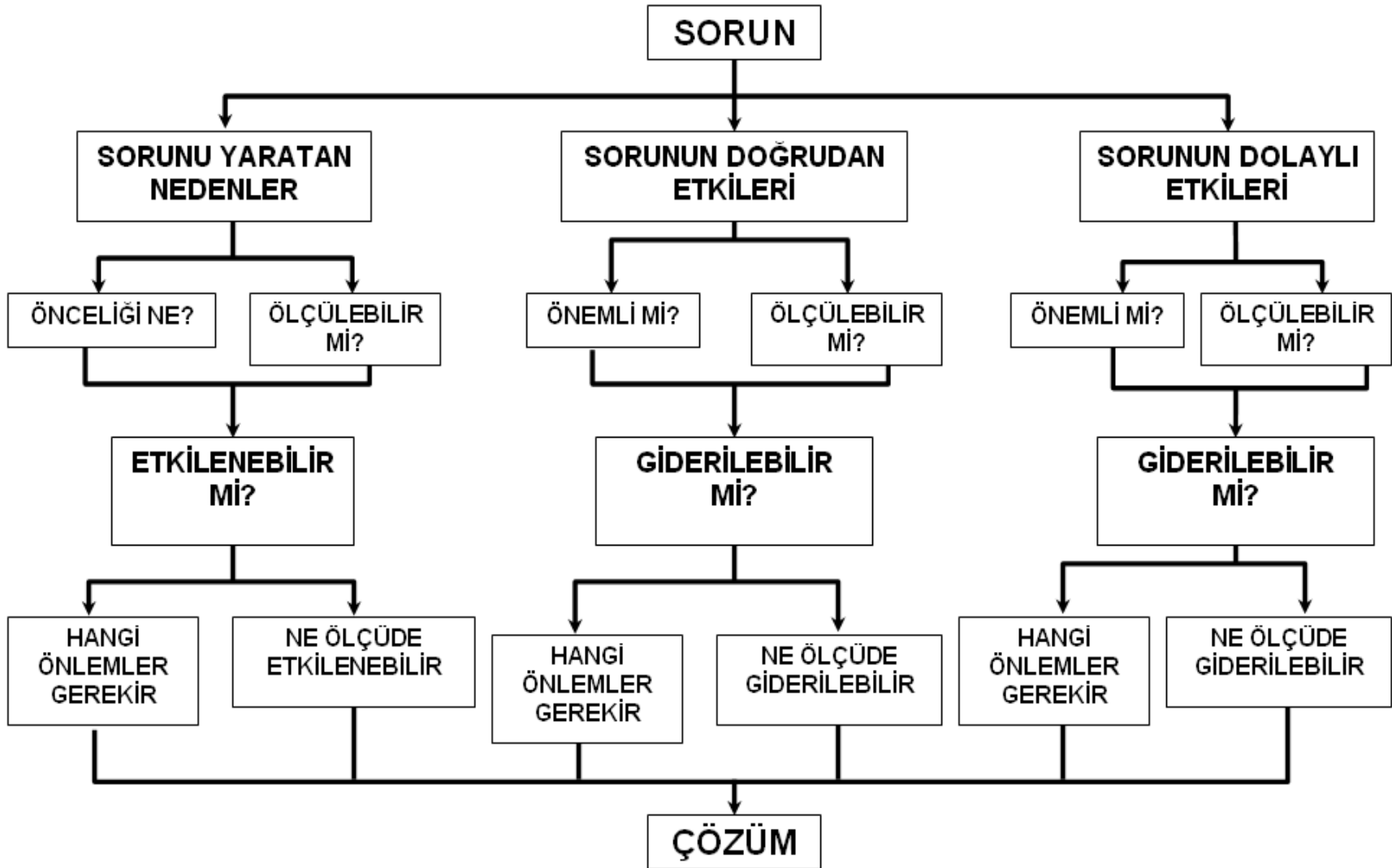

TANIMLAMA

KANITLAMA

MÜDAHALE
MANTIĞI

BAŞARI

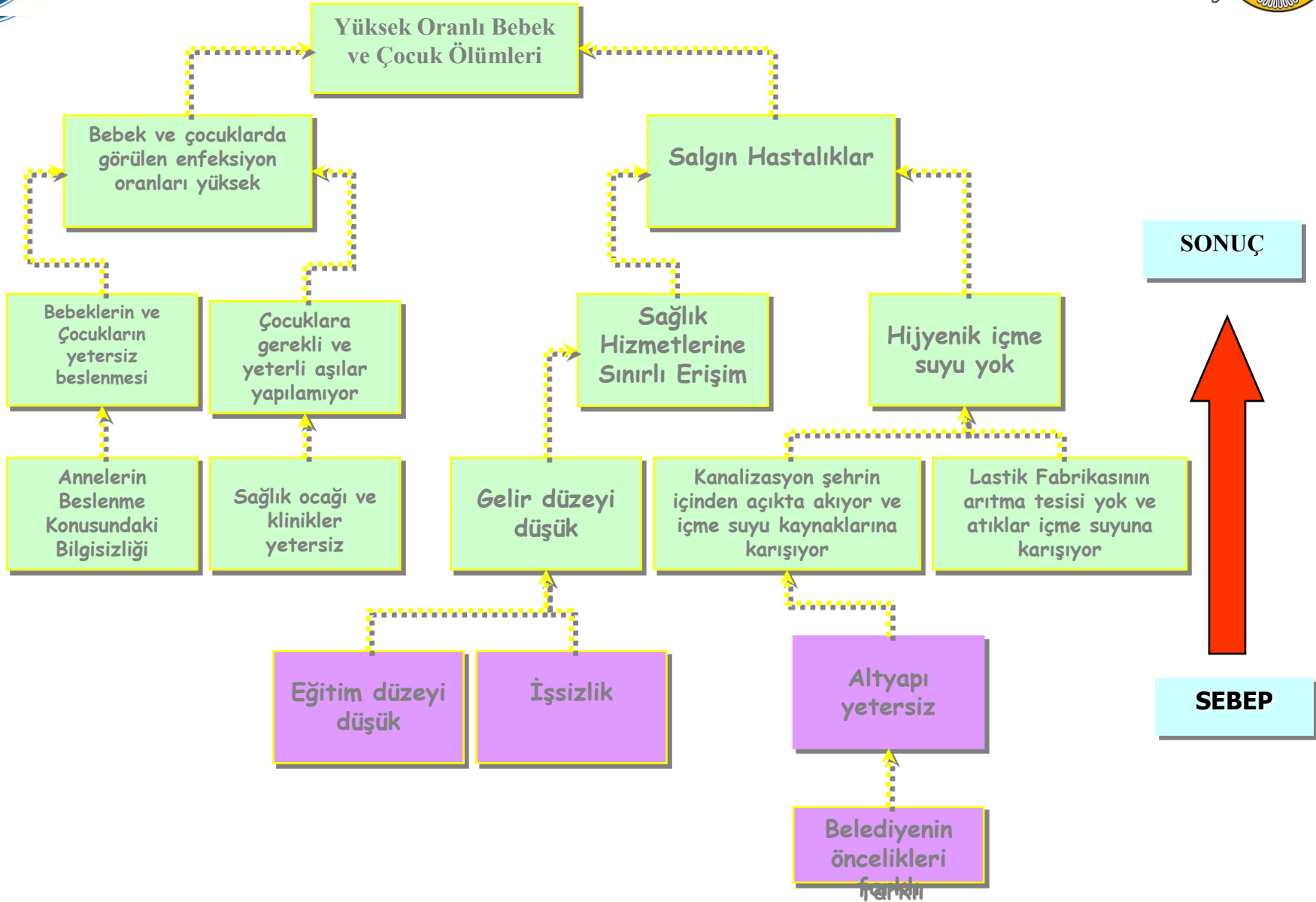
Sorun Ağacı Oluşturma

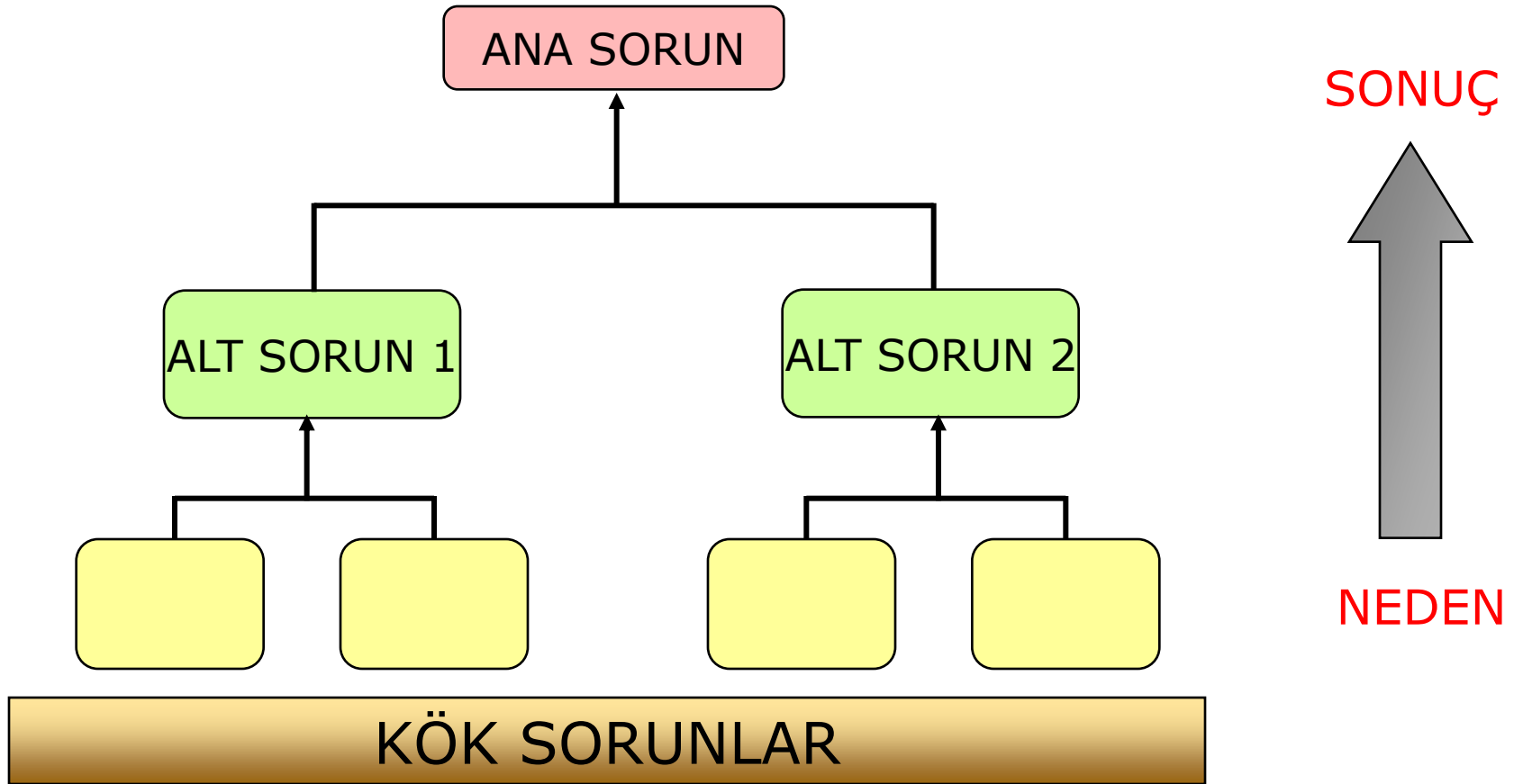
Sorun ağacı belirlenen sorunlar arasında bir sebep-sonuç ilişkisi ve hiyerarşisi belirlenerek oluşturulur. Bunun için şu işlemler yapılır:

- ✓ **Mevcut durumdaki ana sorunlar tanımlanır (beyin fırtınası)**
- ✓ **Neden-sonuç ilişkilerini kurmak için bir başlangıç sorunu seçilir**
- ✓ **Başlangıç sorununa neden olan sorunlar onun altına yerleştirilir;**
- ✓ **Başlangıç sorununun sonucu olan sorunlar onun üstüne yerleştirilir;**
- ✓ **Arasında neden veya sonuç ilişkisi olmayan sorunlar aynı seviyeye yerleştirilir**

1. Eğitim düzeyi düşük,
2. İşsizlik,
3. Altyapı yetersiz, belediyenin öncelikleri farklı,
4. Kanalizasyon şehrin içinden açıkta akıyor ve içme suyu kaynaklarına karışıyor,
5. Lastik Fabrikasının arıtma tesisi yok ve atıklar içme suyuna karışıyor,
6. Hijyenik içme suyu yok,
7. Salgın hastalık var,
8. Gelir düzeyi düşük,
9. Annelerin çocukları besleme konusundaki bilgisizliği (anneler bilinçsiz),
10. Çocuklarda beslenme yetersizliği,
11. Sağlık ocağı ve klinikler yetersiz,
12. Sağlık hizmetlerine sınırlı erişim,
13. Çocuklara gerekli ve yeterli aşılar yapılamıyor,
14. Kayıtlara göre 0-5 yaş grubundaki bebek ve çocuk ölümleri son bir yıl içinde %10 oranında artmış,
15. Bebek ve çocuklarda görülen enfeksiyon oranları yüksek,

Sorun Ağacı-Güllühisar Örneği

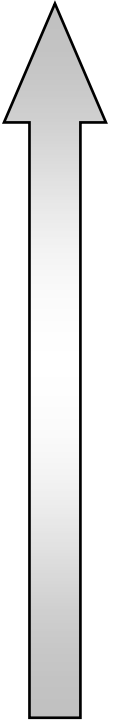
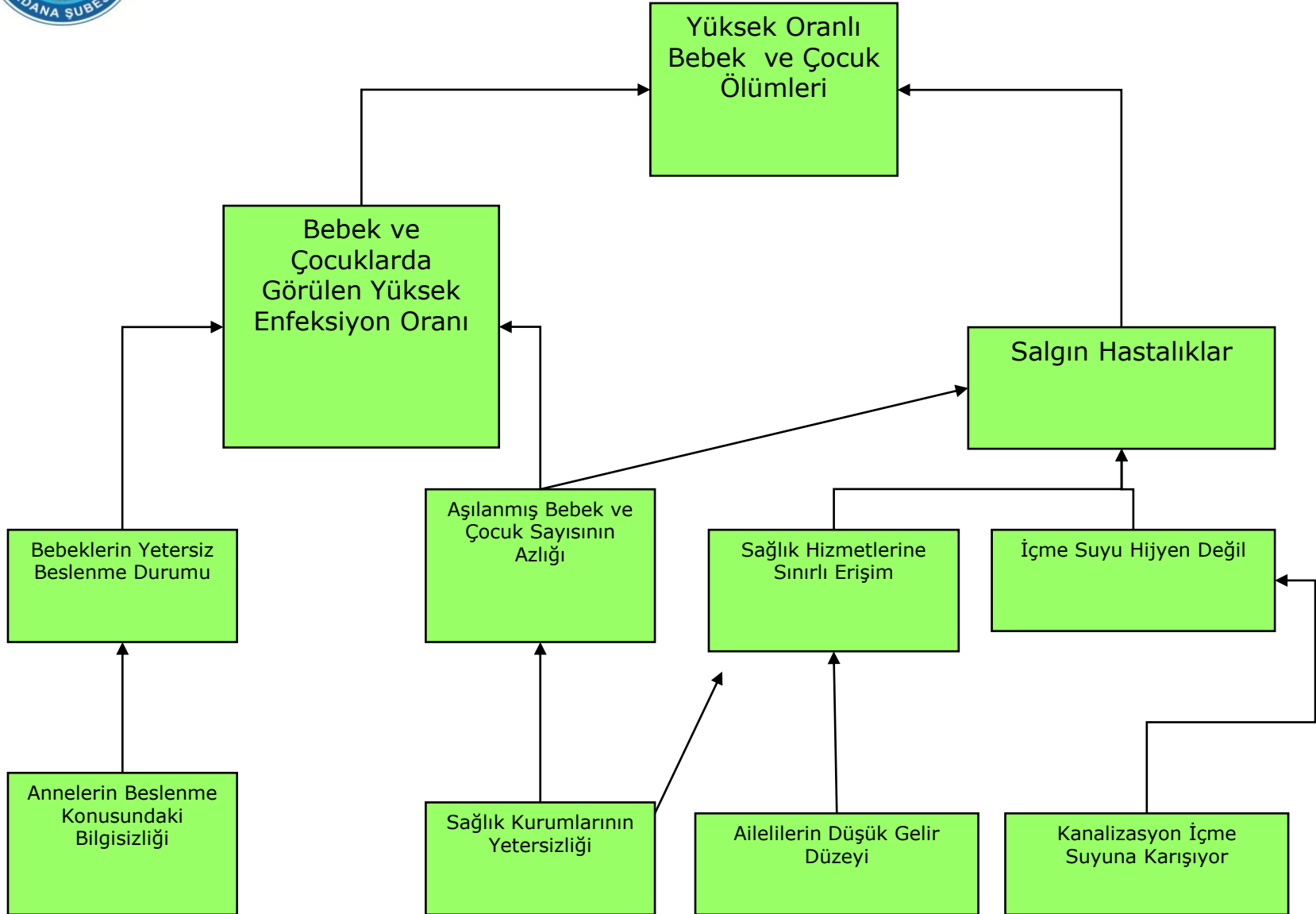

Sorun Ağacı - Örnek

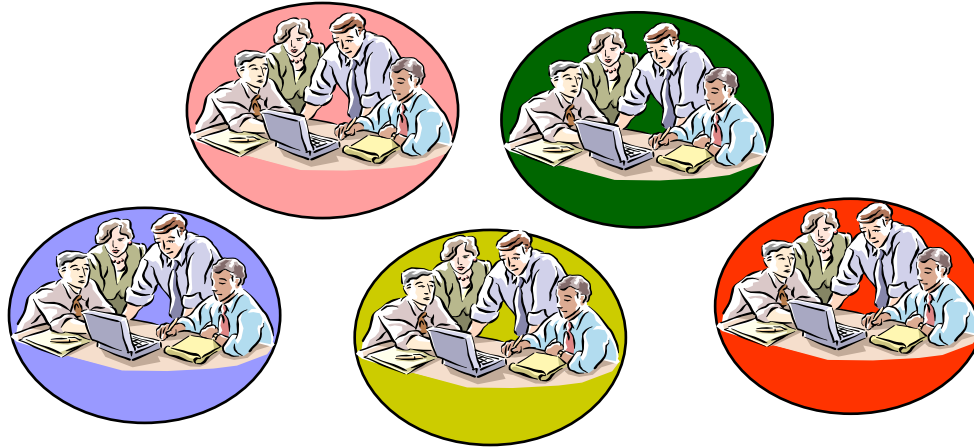

SONUÇ

NEDEN

Grup Çalışması II

1. Hedef Analizi: Oluşturduğunuz sorun ağacını hedef ağacına dönüştürün.
2. Strateji Analizi: Hedef ağacından kendi proje stratejinizi seçin ve proje kapsamını belirleyin.

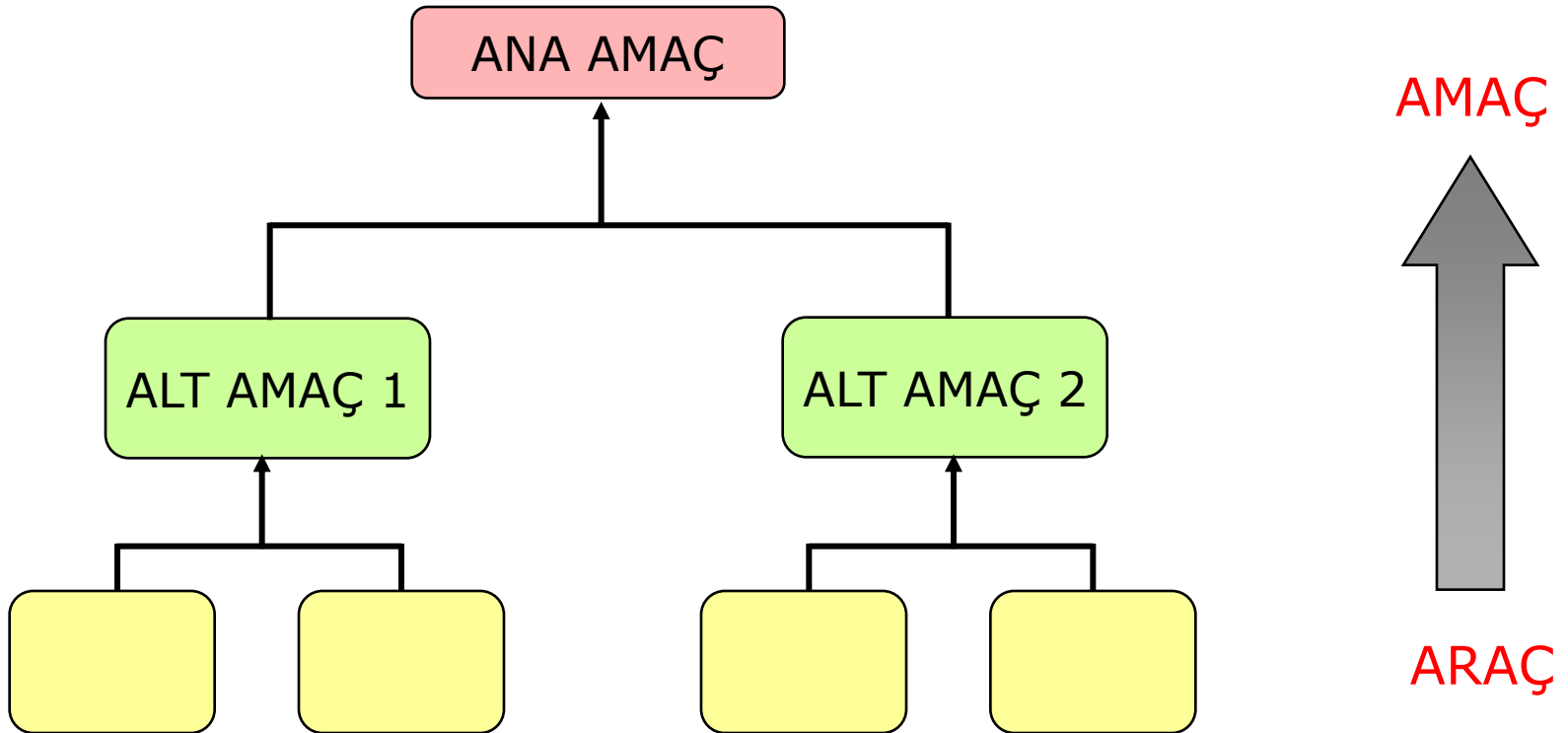
Adım 3: Hedef Analizi

Gelecekte olması istenen durumun gerçekleştirilmesi için potansiyel çözümlerin analiz edilmesidir.

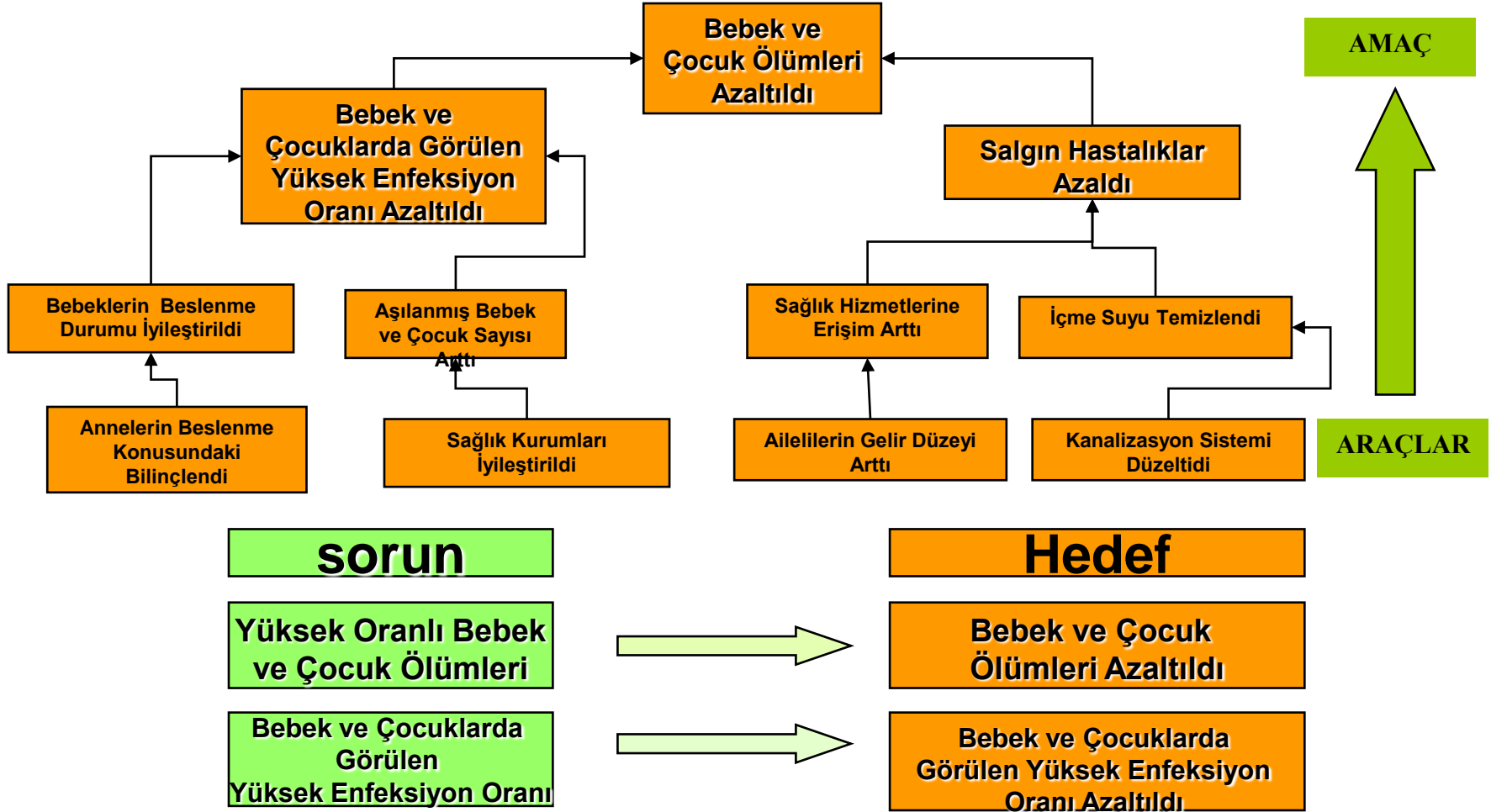
Nasıl Yapılır ?

- Sorun ağacındaki sorunlar pozitif olarak yeniden ifade edilir
- Sorun ağacıyla karşılaştırılır ve yapılması gerekenler veya başarılması gerekenler yeniden ifade edilir
- Gerçekçi bir şekilde revize edilmesi gereken ve/veya ekleme/çıkarma yapılması gereken hususlar tamamlanır
- Bağlantıların tutarlı olmasına dikkat edilerek **Hedef Ağacı** oluşturulur

Hedef Ağacı ile Hedef Analizi

Hedef Ağacı - Örnek

Adım 4: Strateji Analizi

Hedef ağacındaki aynı türden hedef kümelerine **stratejiler** denir.

Nasıl Yapılır?

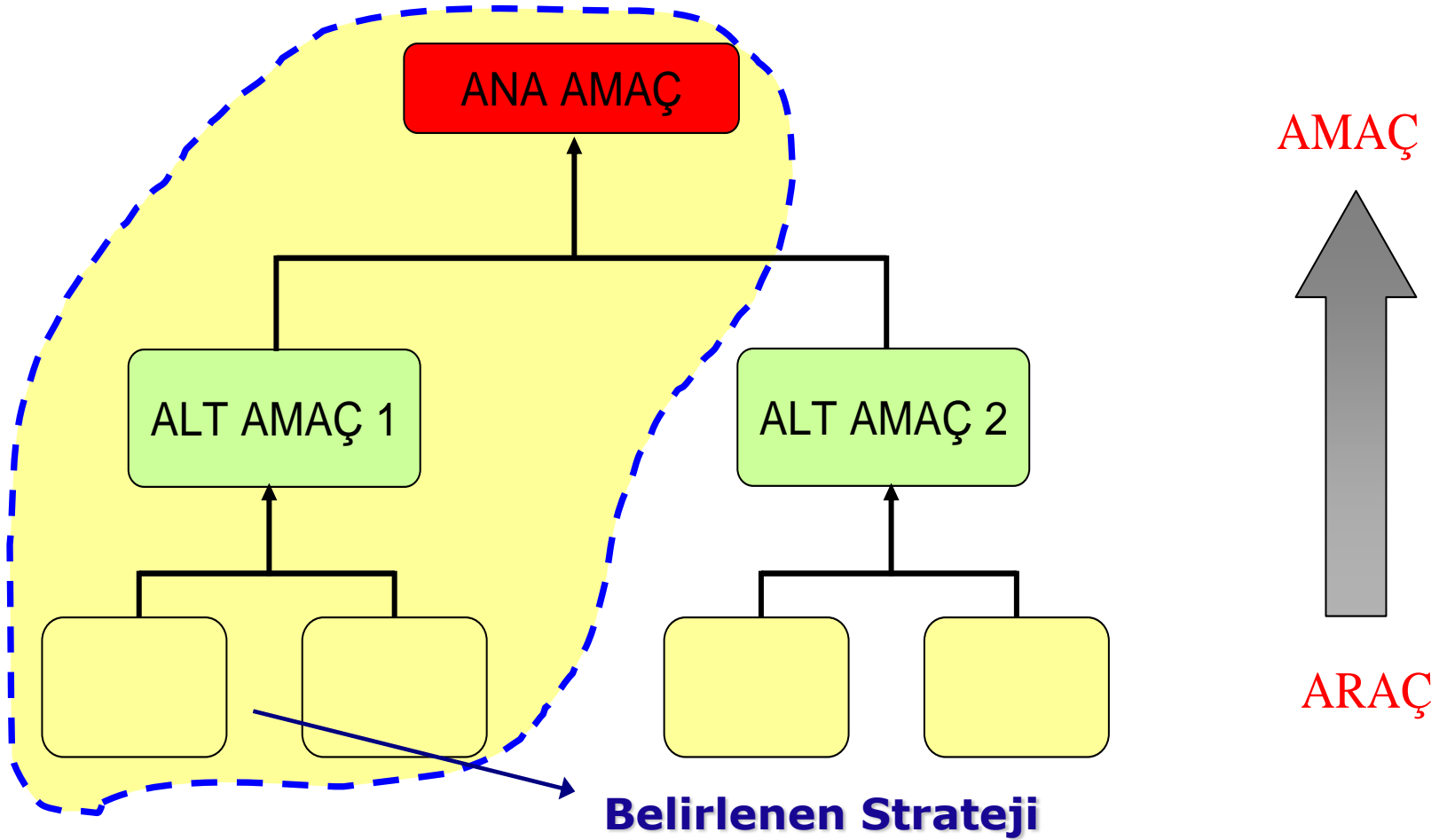
- Hedef ağacından arzu edilmeyen hedefler elenir
- Bir proje oluşturacak olası alternatif stratejiler ortaya konur
- Bir veya birden fazla strateji seçilir
- Belirlenen kriterlere (maliyet, aciliyet, politik durum vb.) göre optimum stratejinin hangisi olduğunu konusunda değerlendirme yapılır
- Projeyi oluşturacak stratejiye karar verilir
- Proje Genel Amacı ve Proje Amacı net olarak ifade edilerek, projenin kapsamı belirlenir

Adım 4: Strateji Analizi

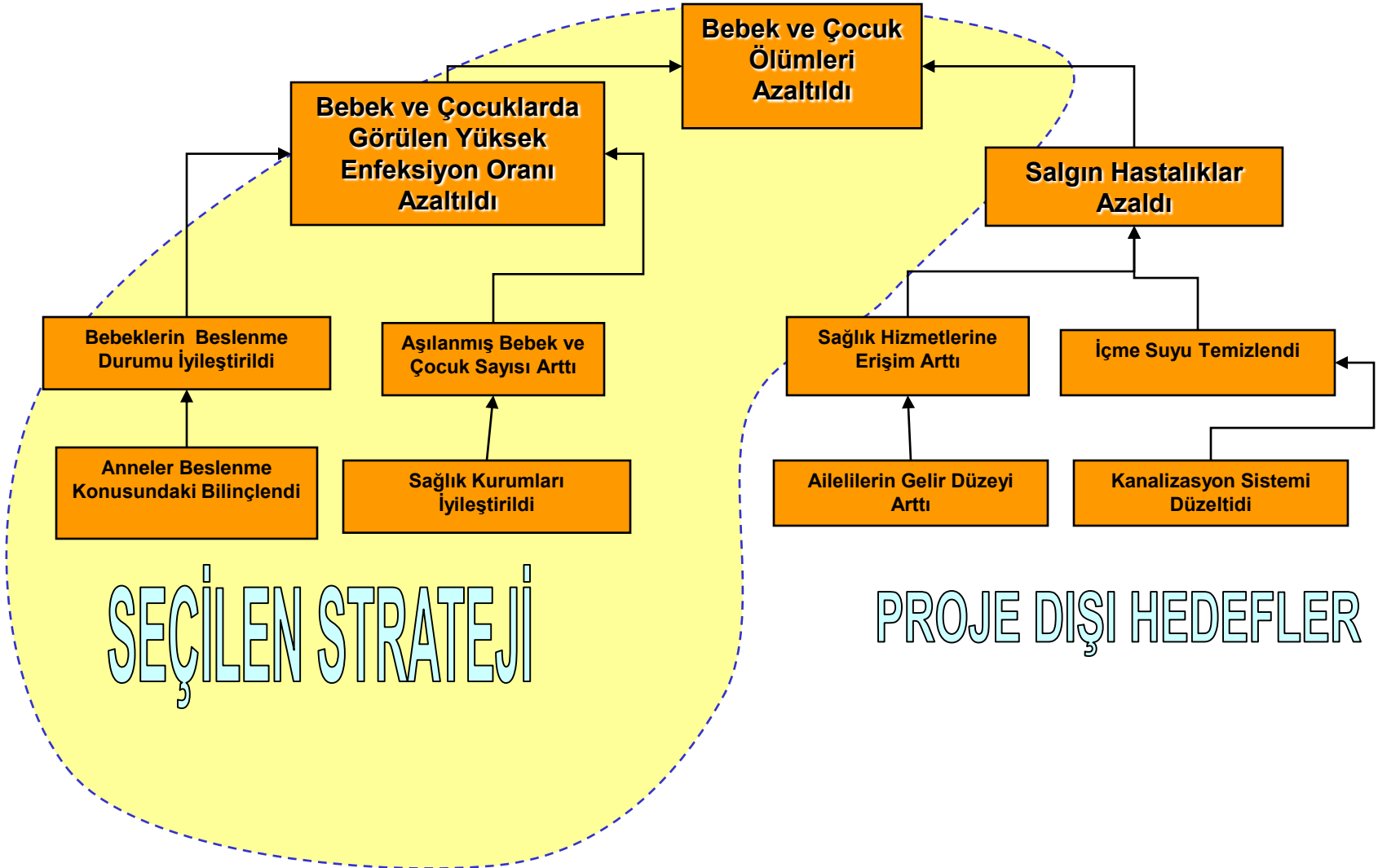
Strateji Seçiminde Dikkate Alınacak Kriterler:

- Aciliyet
- Maliyetler
- Mevcut Kaynaklar, Potansiyel ve Kapasiteler
- Diğer Projeleri Tamamlayıcılık
- Farklı Paydaşların Bakış Açıları
- Verimlilik ve Etkinlik
- Eşitsizliklerin (Kadın-Erkek) Giderilmesine Katkısı
- Politik ve Sosyal Kabul Edilebilirlik / Yapılabilirlik
- Faydaların Gerçekleşme Zamanı

Strateji Ağacı ile Strateji Analizi

Strateji Ağacı - Örnek

Mantıksal Çerçeve Matrisi

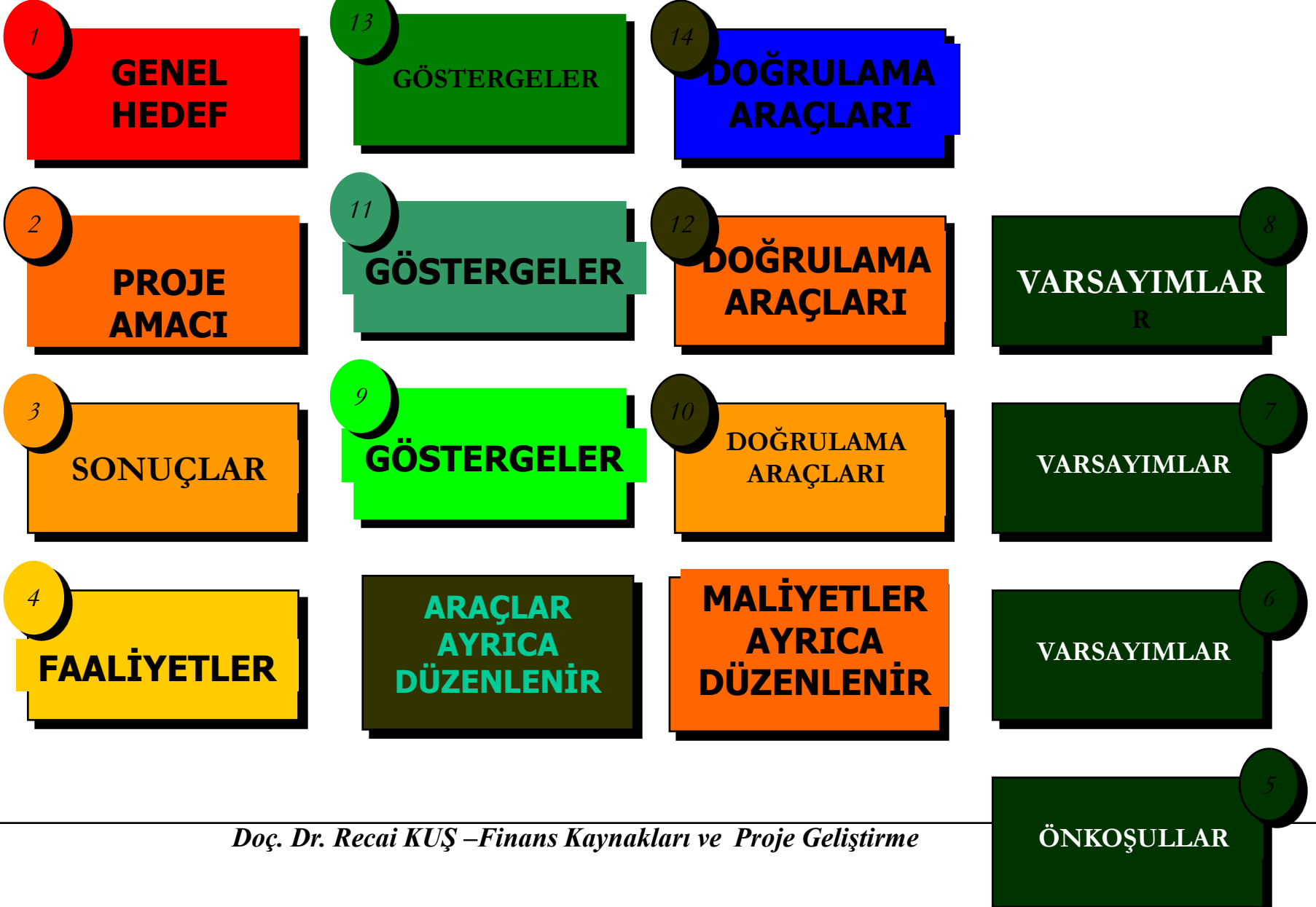
- Proje yapısının iç mantıksal tutarlılığını (**örneğin, araçların amaçlara uygunluğu**) oluşturmak üzere; amaçlara bağlı doğrulanabilir başarı göstergelerinin, gösterge kaynaklarının, varsayımların, araç ve maliyetlerin genel olarak tanımlanmasıdır.

- Projenin neden gerçekleştirildiği (Projenin Kapsamı)
- Projenin neyi başarmasının beklendiği (Projenin Kapsamı ve Göstergeler)
- Projenin bunu nasıl başaracağı (Faaliyetler ve Araçlar)
- Projenin başarısı için hangi dışsal faktörlerin önemli olduğu (Varsayımlar)
- Projenin başarısının değerlendirilmesi için gerekli bilginin nereden bulunacağı (Doğrulama Kaynakları)
- Hangi araçların gerekli olduğu (Girdiler)
- Projenin maliyetinin ne olacağı (Bütçe)
- Projenin başlayabilmesi için hangi unsurların yada şartların gerçekleştirilmesinin gerektiği (Ön koşullar)

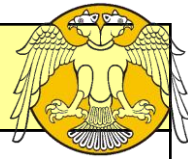
Mantıksal Çerçevenin

Hazırlanması için Yaklaşım

Mantıksal Çerçeve Matrisi Oluşturma Sırası

	1. Amaçlar	2. Doğrulanabilir göstergeler	3. Doğrulama kaynakları	4. Varsayımlar
Genel Hedef	1	8	9	
Proje Amacı	2	10	11	7
Faaliyet Amaçları (sonuçlar-çıktılar)	3	12	13	6
Faaliyetler	4	Araçlar	Maliyetler	5
				Ön koşullar

Not: Matrisin her bir kısmı yukarıdaki numara sıralaması çerçevesinde oluşturulurken, gerektiği takdirde diğer kısımlar kontrol edilmeli ve gözden geçirilip yeniden düzenlenmelidir.

Hedef Seviyeleri

Projenin **katkıda** bulunacağı yüksek seviyedeki hedefler

Hedef gruplar için sürdürülebilir yarar sağlama açısından projenin ana amacı

Gerçekleştirilecek faaliyetlerin ürünleri

Projenin sonuçlarını üretmek için projenin parçası olarak uygulanacak görevler

GENEL HEDEFLER

PROJENİN AMACI

SONUÇLAR

FAALİYETLER

İdeal durum- uzun dönemde gerçekleşir

Projenin sonucunda ulaşılır. Özgün, ölçülebilir, ulaşılabilir, gerçekçi olan ve belli bir zaman ve yere bağlı olarak tanımlanmalıdır.

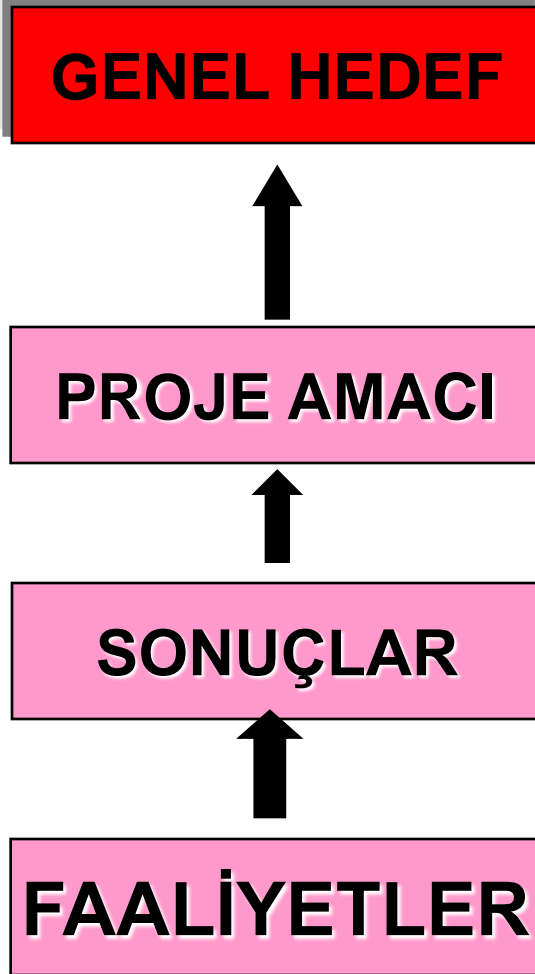
Projenin amacına ulaşılması için yerine getirilmesi gereken alt hedefler - ölçülebilir, gerçekleştirilebilir **olarak tanımlanmalıdır.**

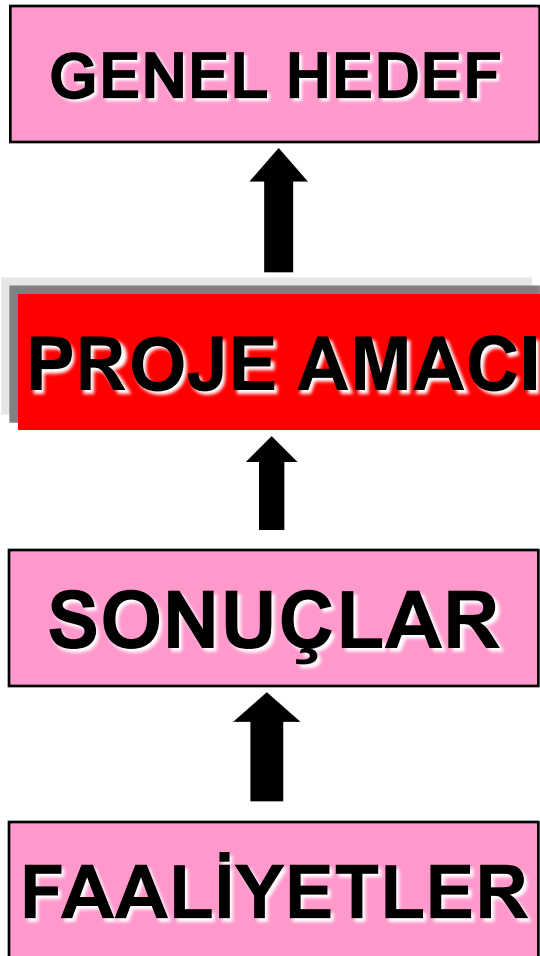
Belirli bir zamana ve bütçeye dayalı olarak kaynakların kullanılması ve proje amacına ulaşmayı sağlayacak sonuçların üretilmesi

HEDEF AĞACININ EN ÜST SEVİYESİNDE YER ALAN VE PROJENİN KATKIDA BULUNACAGI HEDEF

Genel Hedef, aynı zamanda ideal durumu tanımlar.

Ulaşılması uzun dönemlidir. Her bir projenin amacına ulaşması, genel hedeflere bir adım daha yaklaşmayı olanaklı kılacaktır.

- Projenin gerçekleşmesi ile ulaşılabacak olan ve projenin kendisinden daha uzun ömürlü olması beklenen amaç.

- ◆ Proje Amacına Ulaşılmasını Sağlayan Hedefleri İçerir

GENEL HEDEF

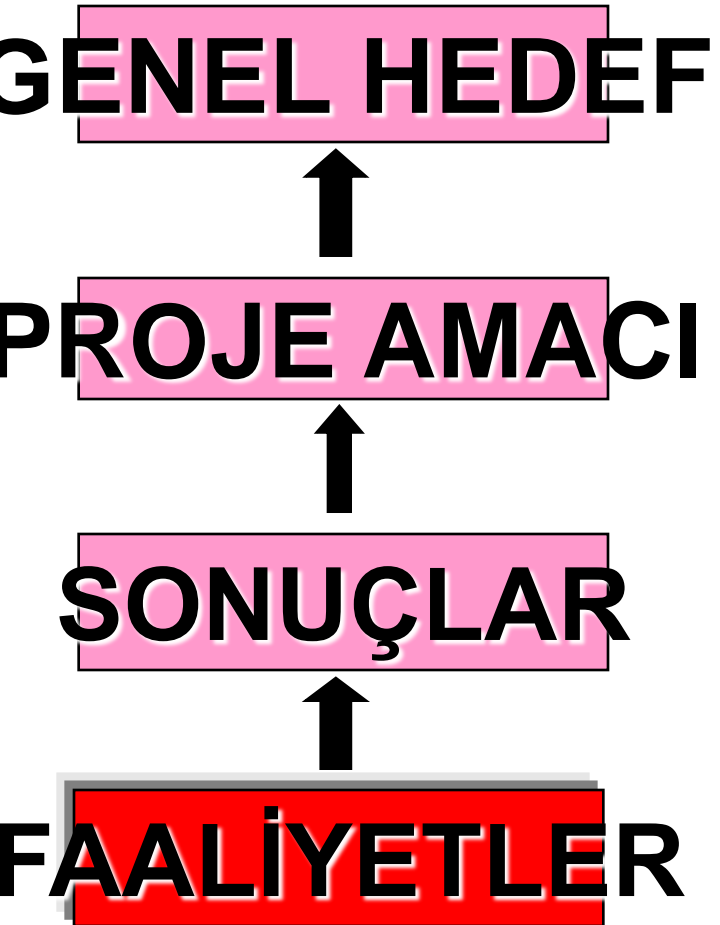
PROJE AMACI

SONUÇLAR

FAALİYETLER

● Faaliyet: Sonuçları Elde Etmek İçin Yapılması Gerekenler

- ◆ Hedef ağacından çıkarılır
- ◆ Özel teknik incelemelerle ortaya çıkar
- ◆ Paydaş analizinde belirlenir

➤ ***Tahmin edilen çıktılar ve sonuçlar***

- Ekonomik sonuçlar
- Projenin doğrudan bir sonucu olarak yaratılan yeni iş imkanlarının tahmini (ortalama rakam)
- Yaratılan iş imkanlarının türü ve kalitesi ile yeni çalışanlara verilen eğitimin ayrıntıları
- Diğer çıktılar ve sonuçlar

➤ ***Projenin şirket ve bölge üzerindeki tahmini etkisi***

- Proje, işletme veya bölge için nasıl bir ek fayda sağlayacak?
- Tahmini yeni dolaylı iş sayısı
- Çevreye tahmini etkisi
- Diğer etkiler

Örnek

Nedir?

- Proje amaçlarını operasyonel olarak ölçebilen, performans ölçüm olanağı sağlayan ve projenin her aşamada izlenmesine olanak sağlayan araçlardır. Her bir gösterge kısaca müdahaleye ilişkin **Nicelik, Nitelik, Zaman ve Yer** konusunda bilgi içermelidir.

Ne İşe Yararlar?

- Genel Hedefin, Proje Amacının ve Sonuçların karakteristiklerini açıklığa kavuştururlar
- Projeyi daha objektif bir şekilde yönetmeyi sağlarlar
- Performans ölçümü, izleme ve değerlendirme için bir baz oluştururlar

Göstergeler aşağıdaki sorulara cevap vermelidir:

☐ Ne kadar?

Nicelik

☐ Nasıl bir değişim?

Nitelik

☐ Ne zaman ?

Zaman

☐ Nerede?

Mekan

SMART

S- (Specific) Özgün

M- (Measurable) Ölçülebilir

A- (Achievable) Ulaşılabilir

R- (Realistic) Gerçekçi

T- (**TIME BOUND & COST EFFECTIVE**) Belirli bir
süreye bağlı ve maliyet etkin

Tarafsız Doğrulanabilir Göstergelerin Temel Özellikleri

- **Özel:** Ölçmesi gereken şeyi ölçen
- **Ölçülebilir:** Kabul edilebilir maliyetler içerisinde tarafsız olarak doğrulanabilir olmalı
- **Üzerinde Uzlaşılan:** Bütün taraflar göstergenin özellikleri (güvenilirliği) konusunda uzlaşmış olmalı
- **Gerçekçi ve Duyarlı:** Proje hedefleri ile ilgili ve değişime duyarlı olmalı
- **Sürelî ve maliyet etkin**

- **Doğrulama Kaynakları, göstergelerin kontrol edilmesi için gerekli bilgiyi sağlayacak dokümanlar, raporlar ve diğer kaynaklardır.**
- **Göstergelerin belirlenmesiyle eş zamanlı olarak doğrulama kaynakları da belirtilmelidir.**
- **Doğrulama kaynakları şu bilgileri vermelidir:**
 - **Bilginin sağlanacağı format (örn: İlerleme raporları, proje hesapları, proje kayıtları, resmi istatistikler vs.),**
 - **Bilgiyi kimin sağlayacağı,**
 - **Bilginin hangi sıklıkta sağlanacağı (örn: Aylık, üç aylık, yıllık vs.)**

Riskler:

- ↓
- Projenin başarısı için önemli olan ve dışsal faktörler olarak ifade ettiğimiz olumsuz etkilerin tümüdür.

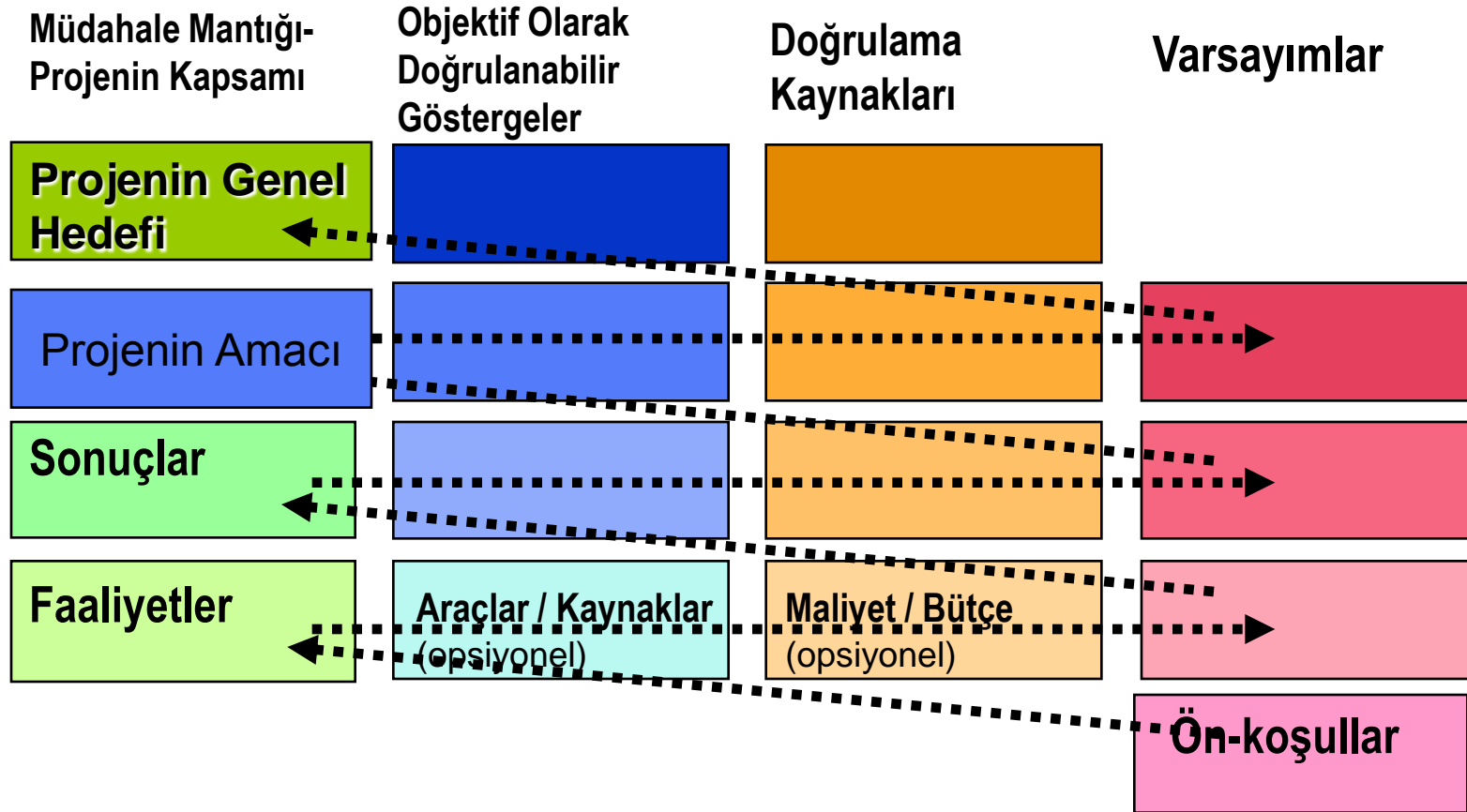
Varsayımlar:

- ↓
- Projenin başarısını etkileyen veya belirleyen dışsal faktörlerin olumlu olarak ifade edilmesidir.

Önkoşullar:

- ↓
- Faaliyetler başlamadan önce aşılması gereken koşullardır.

Varsayımların MÇM'ne Yerleştirilmesi

MÇ: Doğrulama Kaynakları

- Doğrulama Kaynakları, göstergelerin kontrol edilmesi için gerekli bilgiyi sağlayacak dokümanlar, raporlar ve diğer kaynaklardır.
- Göstergelerin belirlenmesiyle eş zamanlı olarak doğrulama kaynakları da belirtilmelidir.

Doğrulama kaynakları şu bilgileri vermelidir:

- Bilginin sağlanacağı format (örn: İlerleme raporları, proje hesapları, proje kayıtları, resmi istatistikler vs.),
- Bilgiyi kimin sağlayacağı,
- Bilginin hangi sıklıkta sağlanacağı (örn: Aylık, üç aylık, yıllık vs.)

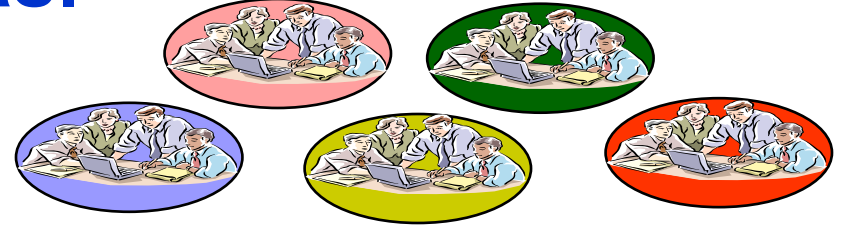
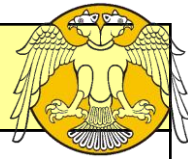
Mantıksal Çerçeve'ye Son Nitelik Kontrolü

- Göstergeler ve doğrulama kaynakları erişilebilir ve güvenilirlerdir,
- Ön koşullar gerçekçidir,
- Varsayımlar gerçekçi ve tamdır,
- Riskler kabul edilebilir seviyededir,
- Başarı olasılığı yeterince kuvvetlidir,
- Nitelik hususları dikkate alınmıştır ve uygun olan yerlerde faaliyetler, sonuçlar ve varsayımlar olarak ifade edilmiştir,
- Elde edilen faydalar, maliyete uygundur,
- İlave araştırmalara ihtiyaç vardır.

Grup Çalışması III

- Seçtiğiniz proje stratejisi çerçevesinde Mantıksal Çerçeve matrisinizi hazırlayın. Önerilen matris doldurma şekli aşağıdaki gibidir:
- Yukarıdan aşağıya 1. sütun
- Aşağıdan yukarıya doğru 4.(son) sütun.
- Her bir hedef seviyesi için başarı göstergesi ve doğrulama kaynağı (faaliyetler seviyesi için B.G. ve D.K. kutuları boş bırakılacak)

Mantıksal Çerçeve Matrisi Grup Çalışması

Seçtiğiniz proje stratejisi çerçevesinde Mantıksal Çerçeve matrisinizi hazırlayın. Önerilen matris doldurma şekli aşağıdaki gibidir:

Yukarıdan aşağıya 1. sütun

Aşağıdan yukarıya doğru 4.(son) sütun.

Her bir hedef seviyesi için başarı göstergesi ve doğrulama kaynağı (faaliyetler seviyesi için B.G. ve D.K. kutuları boş bırakılacak

Şimdi dörder kişilik gruplar oluşturarak 1 saat içinde mantıksal çerçeve matrisini (faaliyetler dışında), yani, Önceden belirlenen amaçlara ek olarak varsayımları, göstergeleri ve doğrulama kaynakları'nı oluşturalım.

Adım 6: Faaliyet Planı

1. Faaliyetleri gerçekleştirmek için gerekli detayları tanımlar
2. Faaliyetlerin sırasını, süresini ve önceliğini belirler
3. Uygulama ve yönetim sorumluluklarını tayin eder
4. Ana Faaliyetlerin Listelenmesi
5. Faaliyetlerin Detaylandırılması
6. Sıralama ve Bağımlılıkların Belirlenmesi
7. Faaliyetlerin başlama, uygulanma süreci ve tamamlanma zamanını belirlemek
8. Gerekli ihtisas ve Becerilerin Tanımlanması
9. Grup içinde işlerin tahsisi

Faaliyet Planının Hazırlanması

1. Mantıksal çerçevede yer alan faaliyetler, “ana faaliyetler” olarak listelenir.
2. Ana faaliyetler kapsamında yer alan alt faaliyetler (hazırlık aşaması da dahil) tanımlanır.
3. Bu faaliyetler detaylı olarak anlatılır (**ne, ne amaçla, ne zaman, kim tarafından**) (Başvuru formu 1.7. bölümü)
4. Bu faaliyetlerinin nasıl gerçekleştirileceği anlatılır (Başvuru Formu 1.8. bölümü)
5. Tüm faaliyetler özet olarak faaliyet planına yerleştirilir.(Başvuru Formu 1.9. bölümü)

4.7. Faaliyet Planı

Bir Faaliyet Planı:

Hedefe yönelik mantıksal çerçeve yaklaşımını sürdürür

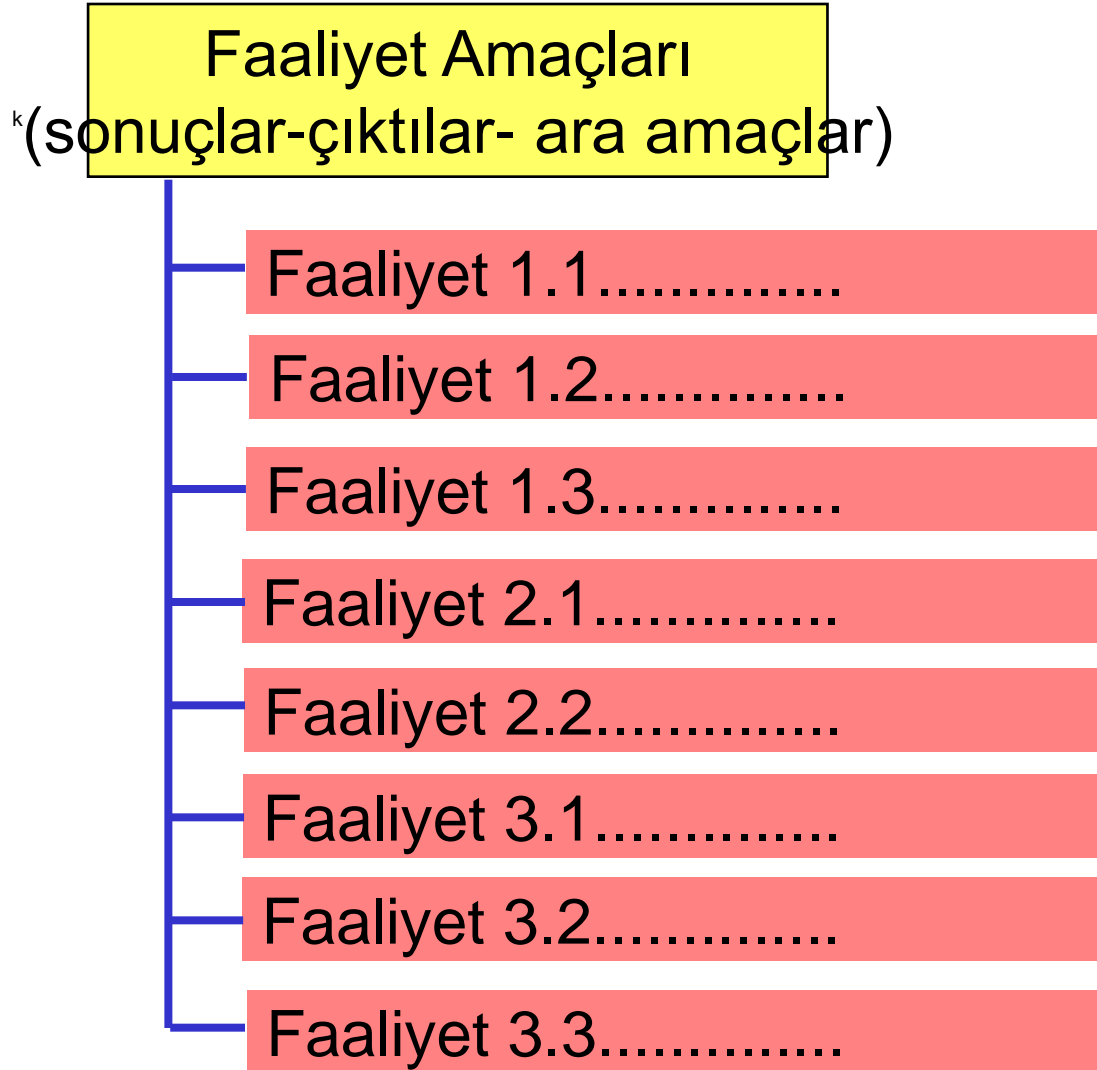
Faaliyetleri operasyonel detaylara ayırır

Faaliyetlerin sırasını, süresini ve önceliğini netleştirir

Kilometre taşlarını belirler

Yönetim ve uygulama sorumlulukları ile yönetim görevlerini dağıtır

4.7.1. Faaliyetlerin Sıralanması

4.7.2. Faaliyet Planı (Çalışma Takvimi)- Örnek

F No	Faaliyetin Adı	Sorumlu Kişi/Kurum	Aylar											
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
F 1.1.	Yem bitkileri konusunda broşür hazırlama	A.H., M.Ş.,	X	X										
F 1.2.	Gösteri tarlası seçimi ve ekimin yapılması	H.Y., F.Y.,		X	X									
F 2.1.	Çiftçi eğitimi seminerleri	T.A., A.K.,			X	X				X	X			
...	Web sayfası oluşturma ve güncelleme		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
F 3.3.	Tarla günü ve teknik geziler	S.Ş., İ.A.										X	X	
...	Ara Rapor							X						
...	Değerlendirme Raporu												X

Kaynak Planlaması ve Bütçe

Bir kaynak planı:
Mantıksal çerçevenin amaç odaklı olmasını sağlar,
Sonuca dayalı bütçelemeyi ve maliyet etkinliğinin izlenmesini kolaylaştırır,
Kaynakların planlı olarak harekete geçirilmesi için temel teşkil eder,

Bütçe			
Bütçe			
Bütçe			
Maaşlar	5000	5500	500
Harcırahlar	1250	1750	750
Araç	3750	4250	250
Ofis	750	750	750
Tel/Faks	400	400	250
Tohum	850	1100	400
Fertiliser	2300	3100	000

- BÜTÇE FAALİYET PLANI DOĞRULTUSUNDA ÇIKARILMALIDIR.
- Bütçeye aktarılan her türlü gider yapılacak faaliyetlerle ilgili olmalıdır, başka bir deyişle belirtilen her detaylı faaliyetin bütçede yeri olmalıdır (Maliyetlerin uygunluğu için Başvuru Rehberi 2.1.4 bölümüne bakınız)
- Bütçe AB projelerinde Avro (Euro) bazında hazırlanmalıdır.
- Bütçe kullanım süresi proje süresi ile sınırlıdır.
- Bütçeye aktarılan giderler sadece istenilen hibe tutarını değil, projeye ilgili tüm giderleri kapsamalıdır.
- Bütçe maliyet-etkin olarak hazırlanmalı ve bütçeye aktarılan her tutar gerçekçi ve piyasa koşullarına uygun olmalıdır.
- Bütçeye aktarılan giderler, hibe rehberinde açıklanan “uygun maliyetler” tanımına uymalıdır.
- Bütçeye aktarılan her maliyetin, proje süresinde belgelendirileceği unutulmamalıdır.

Örnek Bütçe

ÇARPAN ETKİLERİ

Aşağıdaki sorulara cevap verilmesi gerekmektedir;

- Projenin sonuçlarının çoğaltılması ve genişletilmesi imkanları var mı?
- Projenin sonuçlarının, diğer girişimciler, tedarikçiler ve müşteriler üzerinde ne gibi bir etkisi olacaktır?
- Proje, tedarikçiler, distribütörler, veya müşteriler için yeni iş imkanları yaratacak mı?
- Proje tedarikçilerin veya müşterilerin ürünlerinin kalitesinin iyileştirilmesini sağlayacak mı?

Örnek

1. Kurumsal sürdürülebilirlik
2. Mali sürdürülebilirlik
3. Politik sürdürülebilirlik

Örnek

1. *Faydalananların sahiplenmesi* – Proje / programın hedef kitlesi ve faydalananların (kadın ve erkekler de dahil olmak üzere) tasarım ve sonraki çalışmalara katılımlarının ölçüsüdür. Böylece, AB finansmanı sona erdikten sonra da desteklerini devam ettirecekler ve projenin sürdürülebilir olması mümkün olabilecektir.
2. *Siyasi destek* – İlgili sektör politikalarının niteliği ile taraf ulusal hükümetin, proje hizmetlerine olan desteğinin, donörün sağlayacağı destek sonrasında ne ölçüde gerçekleşecektir.
3. *Uygun teknoloji* – Projede kullanılan teknolojilerin uzun vadede uygulanıp uygulanmayacağı (örn: Yedek parçaların temin edilebilirliği; güvenlik kurallarının yeterliliği, yerel kadın ve erkeklerin yerel işletme ve bakımla ilgili kapasiteleri).

1. *Sosyo-kültürel konular* – Projenin, yerel sosyo-kültürel norm ve davranışları nasıl dikkate alacağı ve projeden faydalanan tüm grupların uygulama süreci ve sonrasında, projenin hizmet ve faydalarına yeterli erişimlerini hangi önlemlerle sağlayacağıdır.
2. *Cinsiyet eşitliği* – Projenin kadın ve erkeklerin özgün ihtiyaç ve ilgi konularını nasıl dikkate alacağı ve uzun vadede cinsiyet eşitsizliklerini azaltmaya katkıda bulunmakla beraber, kadın ve erkeklerin, hizmetler ve altyapıya sürdürülebilir ve adil bir şekilde erişimlerinin ne şekilde temin edileceğidir.
3. *Çevrenin korunması* – Projenin çevreyi koruma veya çevreye zarar verme boyutudur.
4. *Kurumsal ve yönetsel kapasite* – Uygulamacı kurumların proje / programı sürdürmeleri konusundaki beceri ve taahhütleri ile hizmet sağlamaya donör desteğinden sonra da devam etmeleridir.
5. *Ekonomik ve finansal uygulanabilirlik* – Proje / programın artan bir şekilde ortaya çıkan faydalarının maliyetine ağır basması ve projenin uzun ömürlü uygulanabilir bir yatırım olarak kabul edilmesidir.

Dört aşama:

1. İdari kontrol
2. Proje Ön Teklifi değerlendirmesi
3. Başvuru formu değerlendirmesi
4. Uygunluk değerlendirmesi

Değerlendirme süreci

- Faydalanıcı sözleşme sonrasında hibe tutarının **%.....'ini ön finansman** olarak alacaktır.
- Sözleşme ve bütçe içinde yapılacak değişiklikler
- Raporlama
- Proje hesapları
- Tanıtım - görünürlük
- **Uygulama sözleşmeleri:** Proje kapsamında planlanan mal / hizmet satın alımları **“Satınalma Prosedürleri”** (Sözleşme Ek IV) doğrultusunda yapılmalıdır.

İlgili WEB Sayfaları

● STGM

- ◆ www.stgm.org.tr

● Avrupa Komisyonu Türkiye Temsilciliği

- ◆ www.deltur.cec.eu.int

● Avrupa Birliği Genel Sekreterliği

- ◆ www.abgs.gov.tr

● Devlet Planlama Teşkilatı

- ◆ www.dpt.gov.tr

● Merkezi İhale ve Finans Birimi

- ◆ www.cfcu.gov.tr

UNUTMA!!!!

Konsorsiyumunun Niteliği

Proje de amaçları gerçekleştirebilmek için Proje Ortaklarının azami derecede iş ve güç birliğini mutlak suretle sağlamak gerekir.

Proje ortaklarının imzalamış oldukları Ortaklık beyannamesinde belirtmiş oldukları GÖREV ve SORUMLUKLARI zamanın da yerine getirmeleri şarttır.

Unutmamak gerekir ki, Tek taşla duvar olmaz

Proje Ortaklık Konsorsiyumunun Niteliği

Projelerde ortaklığın kalitesi son derece önemlidir. Ortaklık proje amaçlarını gerçekleştirmede kurumların birbirini tamamlayıcı olması önemlidir. Ayrıca, projelerde ortaklık kurumlar arası işbirliğinin geliştirilmesini, proje kültürünün gelişmesi ve kurumsallaşma anlamında önemli katkılar sağlar.

Ortaklık, ilgililik, etki ve sonuçların yaygınlaştırılması noktasında da son derece önemlidir.

Ortaklar arasında etkin iletişim ve işbirliğinin sağlanması için bütün tedbirlerin alınmış olması da aranan kalite kriterlerindendir.

Proje Yönetiminde Sık Karşılaşılan Olumsuzluklar

- ❖ Kurumun projeler konusunda kültürünün olmayışı
- ❖ Projeler ile ilgili net bir hiyerarşi ve prosedürün olmaması
- ❖ Kurumun kendi içindeki koordinasyonsuzluğu
- ❖ Yetki kargaşası ve çekinceler
- ❖ Eş finansman konusundaki belirsizlikler
- ❖ Ortakların isteksizliği ve projede görev alacak personelin görevlendirme ve ücret problemleri
- ❖ Kurum içindeki personelin isteksizliği

Katılımınız İçin Çok Teşekkür ederim

Doç. Dr. Recai KUŞ
S.Ü. Teknik Eğitim Fakültesi
Makine Eğitimi Bölümü
Kampüs/KONYA